

Pohjois-Suomen vanhojen metsien suojelun täydentäminen

Metsähallituksen ja luontojärjestöjen ns.
dialogiratkaisun jatkotoimenpiteet

Helsinki 2007

Pohjois-Suomen vanhojen metsien suojelun täydentäminen

Metsähallituksen ja luontojärjestöjen ns.
dialogiratkaisun jatkotoimenpiteet

Helsinki 2007

Maa- ja metsätalousministeriölle

Maa- ja metsätalousministeriö asetti 13.6.2006 työryhmän valmistelemaan Pohjois-Suomen vanhojen metsien suojelun täydentämistä koskevan Metsähallituksen ja luontojärjestöjen ns. dialogiprosessin lopputuloksen jatkotoimenpiteitä. Työryhmän tehtävänä oli

- määritellä kriteerit, joiden perusteella tarkasteltavista kohteista valitaan säädösten nojalla suojeltavat alueet ja Metsähallituksen päätöksillä metsätaloustalouden ulkopuolelle jätettävät alueet,
- laatia esitys dialogiratkaisuun kuuluvien kohteiden jakamisesta edellä mainittuihin luokkiin sekä
- kuvata ja aikatauluttaa jatkossa tarvittavat päätöksentekomenettelyt ja hallinnolliset toimenpiteet.

Työryhmän määrääjäksi asetettiin 31.10.2006. Maa- ja metsätalousministeriö myönsi työryhmälle jatkoaikaa 31.1.2007 saakka.

Työryhmän puheenjohtajaksi määrättiin ylitarkastaja Mikko Peltonen maa- ja metsätalousministeriöstä. Työryhmän jäseniksi kutsuttiin ylitarkastaja Tuuli Lovén ympäristö-ministeriöstä, luonnon-suojeluvalvoja Pekka Salminen ympäristöministeriöstä, aluejohtaja Kirsi-Marja Korhonen Metsä-hallituksesta ja päällikkö Markku Vickholm Metsähallituksesta. Työryhmän sihteeriksi kutsuttiin maankäytön asiantuntija Ossi Kinnunen Metsähallituksesta.

Työryhmä kokoontui 10 kertaa. Työryhmä kuuli asiantuntijoina ympäristöasiantuntija Maarit Kaukosta, tiimiesimies Heikki Juntusta Metsähallituksesta sekä Olli Turusta, joka toimi WWF:n asiantuntijana Metsähallituksen ja luontojärjestöjen dialogiprosessissa. Lisäksi Metsähallituksen metsätalouden ja luontopalveluiden alueyksiköt ovat esittäneet kohteiden luokittelua koskevia kommentteja ja toimittaneet muuta tarvittavaa tietoa työryhmän työn kuluessa. Työryhmän esitys on yksimielinen.

Saatuaan työnsä päätökseen työryhmä luovuttaa muistionsa kunnioittaen maa- ja metsätalousministeriölle.

Helsingissä 31.1.2007



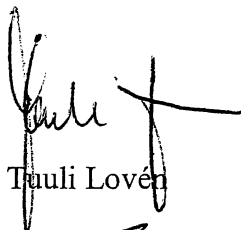
Kirsi-Marja Korhonen



Pekka Salminen




Mikko Peltonen



Tuuli Lovén



Markku Vickholm



Ossi Kinnunen

Tiivistelmä

Metsähallituksen ja luontojärjestöjen (Suomen luonnonsuojeluliitto ja WWF) välisessä dialogiprosessissa 3.4.2003 - 14.6.2005 täsmennettiin Metsähallituksen 1996 - 2000 toteuttamaa alue-ekologista suunnittelua. Tarkoituksena oli ratkaista vanhojen metsien suojelun täydentämiseen liittyvät kiistat Pohjois-Suomen valtion metsissä. Dialogiprosessin tuloksena metsätalouskäytön ulkopuolelle siirrettiin Metsähallituksen päätöksellä yhteensä 121 000 hehtaaria metsätalouden maata, josta 55 000 hehtaaria on tuottavaa metsää.

Työryhmän työn lähtökohdaksi oli asetettu, että kaikki dialogiratkaisun kohteet siirtyvät pysyvästi metsätalouskäytön ulkopuolelle. Työryhmän esitys kohteiden suojelun toteuttamisesta perustuu viiteen vaihtoehtoon:

- A: Kokonaan uuden lakisääteisen suojelu- tai erämaa-alueen perustaminen
- B: Liittäminen olemassa olevaan lakisääteiseen suojelu- tai erämaa-alueeseen
- C: Liittäminen osaksi sellaista suojeluohjelmaa kohdetta, jonka suojelua ei ole vielä toteutettu lakisääteisesti
- D: Metsähallituksen suojelumetsän perustaminen
- E: Metsätalouskäytön ulkopuolelle Metsähallituksen liiketoiminnan maankäyttöluokituksessa

Seuraavassa taulukkoon on koottu yhteenveto työryhmän esityksestä edellä mainittujen toteutusvaihtoehtojen soveltamisesta dialogialueilla.

Vaihtoehto	Kokonaispinta-ala (ha)	Metsämaata (ha)	Kohteiden lukumäärä*
A	1 008	479	1
B	21 209	6 914	19
C	11 430	6 097	65
D	47 133	21 858	90
E	40 622	20 050	216
Yhteensä	121 402	55 398	267

*) Yksi dialogikohde muodostuu yhdestä tai useammasta kartalle rajatusta kuviosta tai alueesta. Dialogikohteen suojelun toteuttamiseen on usein esitetty usean vaihtoehdon soveltamista.

Työryhmä esittää, että säädösvalmistelua edellyttävät suojeluvaihtoehdot (A - C) toteutetaan osana ympäristöministeriön ja Metsähallituksen suojelualueiden säädösvalmisteluprojektia vuoteen 2012 mennessä. Työryhmä esittää, että Metsähallituksen suojelumetsien perustamisen valmistelu aloitetaan vuoden 2007 aikana ottaen huomioon luonnonvarasuunnitelmien päivitysprosessien eteneminen. Päätökset tarvittavista siirroista Metsähallituksen liiketoiminnan taseesta julkisten hallintotehtävien taseeseen esitetään tehtäväksi suojelumetsien osalta vuoden 2009 valtion talousarvioesityksen käsittelyn yhteydessä ja lakisääteisten suojelualueiden osalta säädösvalmistelun edistymisen mukaan vuosittain varsinaisen valtion talousarvioesityksen käsittelyn yhteydessä.

SISÄLLYSLUETTELO

Tiivistelmä	3
1. Johdanto	5
2. Dialogiratkaisun kohteiden suojelun vaihtoehdot ja kriteerit vaihtoehtojen soveltamiseen....	7
2.1 Kohteiden luokittelun lähtökohdat.....	7
2.2 Vaihtoehto A: Kokonaan uuden lakisääteisen suojelu- tai erämaa-alueen perustaminen	7
2.3 Vaihtoehto B: Liittäminen olemassa olevaan lakisääteiseen suojelu- tai erämaa-alueeseen.	8
2.4 Vaihtoehto C: Liittäminen osaksi vielä toteuttamatonta, lakisääteisesti suojeltavaa suojeluohjelmakohdetta	8
2.5 Vaihtoehto D: Metsähallituksen suojelumetsän perustaminen	9
2.6 Vaihtoehto E: Metsätaloustalouden ulkopuolelle Metsähallituksen liiketoiminnan maankäyttöluokituksessa	9
2.7 Kohteiden yksityiskohtainen rajausta	10
3. Työryhmän esitys suojeluvaihtoehtojen soveltamiseen dialogikohteilla.....	11
4. Suojeluvaihtoehtojen toteuttamisen edellyttämät päätökset ja hallinnolliset toimenpiteet sekä esitys aikatauluksi	13
4.1 Lakisääteinen suojelu	13
4.2 Suojelumetsät	13
4.3 Suojelualuetoiminnan kehittäminen.....	15
4.4 Suojeluvaihtoehtojen soveltamisen edellyttämät tasejärjestelyt	15
5. Dialogiratkaisun taloudelliset vaikutukset.....	16

LIITTEET

- Liite 1: Dialogikohteiden luokittelun kuntakohtainen yhteenveto
 Liite 2: Dialogikohteiden luokittelun maakuntakohtainen yhteenveto
 Liite 3: Dialogikohteiden luokittelun yhteenveto Metsähallituksen metsätalouden alueilla
 Liite 4: Kuntakohtaiset kartat dialogialueiden luokittelusta

1. Johdanto

Valtioneuvosto teki vuonna 1996 päätöksen Pohjois-Suomen vanhojen metsien suojelusta. Pääosa suojelunarvoisista vanhoista metsistä päätettiin suojella lakisääteisinä luonnonsuojelualueina, mutta pienempien kohteiden luontoarvot päätettiin turvata Metsähallituksen alue-ekologisen suunnittelun keinoin. Sittenkin jälkimmäisiin kohteisiin kohdistuneet hakkuut aiheuttivat jatkuvia metsäkiistoja, jotka saivat myös kansainvälistä huomiota osakseen.

Vanhojen metsien suojelun puutteiden korjaamiseksi ja metsäkiistojen lopettamiseksi WWF Suomi ja Suomen luonnonsuojeluliitto ehdottivat 20.12.2002 Metsähallitukselle neuvotteluprosessin käynnistämistä Pohjois-Suomen vanhojen metsien suojelun täydentämiseksi. Keskustelujen jälkeen WWF:n ja Suomen luonnonsuojeluliiton aloite johti em. luonnonsuojelujärjestöjen ja Metsähallituksen välisen ns. dialogiprosessin käynnistymiseen keväällä 2003. Dialogiprosessille haettiin ja saatiin hyväksyntä myös maa- ja metsätalousministeriöltä, ympäristöministeriöltä sekä kansalliselta metsäneuvostolta.

Metsäneuvoston ja maa- ja metsätalousministeriön pyynnöstä prosessiin liitettiin vuodesta 2004 lähtien myös maakunnissa pidetyt sidosryhmätapaamiset, joissa esiteltiin alustavia tuloksia ja keskusteltiin vanhojen metsien suojeluun liittyvistä näkökohdista, mukaan lukien metsien suojelun aluepoliittiset ja työllisyysvaikutukset.

Dialogiprosessin aikana WWF, Suomen luonnonsuojeluliitto ja Metsähallitus kokoontuivat yhteensä 74 kertaa ja sidosryhmätapaamisia järjestettiin eri puolilla Pohjois-Suomea yhteensä 5 kappaletta. Prosessissa käsiteltiin yli 400 potentiaalisesti arvokkaan vanhan metsän alueen suojeluarvoja, suojelun tarvetta ja suojelumahdollisuuksia. Käsiteltyjen kohteiden yhteispinta-ala oli noin 360 000 hehtaaria, josta kasvullisen metsämaan osuus oli noin puolet. Kohteet sijaitsivat eri puolilla Pohjois-Suomea Kainuusta Enontekiön ja Inarin kuntien etelärajaan asti. Tarkastelualueita ei ulotettu Ylä-Lappiin Inarin kunnan alueelle, missä metsien suojeluaste jo ennestään on korkea, ja missä oli samaan aikaan käynnissä erillinen prosessi metsätalouden ja porotalouden yhteensovittamisesta.

Suomen luonnonsuojeluliiton ja Luonto-Liiton inventoijat keräsivät maastokäynneillä runsaasti uutta lajisto- ja muuta luonnontieteellistä tietoa käsiteltävistä kohteista. Inventoinneissa löytyi mm. yli 10 000 uutta uhanalaisten kääväkkäiden esiintymää. Metsähallitus pidättäytyi hakkuista käsiteltävillä alueilla koko dialogiprosessin ajan.

Metsähallitus päätti dialogiprosessin tuloksena 13.6.2005 suojella noin 100 000 hehtaaria metsiä ja soita (55 000 ha tuottavaa metsämaata). Suojelupäätös sisälsi muun muassa kaikki ne kohteet, joiden rajauksesta oli löytynyt alustava yhteinen näkemys dialogiprosessissa.

Helmikuussa 2006 Metsähallitus ja WWF sopivat vanhojen metsien suojelupäätöksen täydentämisestä Pohjois-Suomen valtion metsissä. WWF:n ja Metsähallituksen välisissä keskusteluissa kiinnitettiin erityistä huomiota Kainuuseen, Koillismaahan, Pohjanmaahan sekä Lapin läänin etelä- ja keskiosiin valtioneuvoston vuoden 1996 vanhojen metsien suojelupäätöksen tarkastelualueelle, jossa metsien suojeluaste oli olennaisesti pienempi kuin Metsä-Lapissa. (Metsähallituksen 12.12.2006 julkaiseman Metsä-Lapin suojelutilanneselvityksen mukaan

kasvillisuusvyöhykkeen metsämaan pinta-alasta on suojeltu 51 %). Lopulliseen dialogiratkaisuun kuuluvien kohteiden kokonaispinta-ala on 121 000 hehtaaria.

Maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö ja Metsähallitus katsoivat keväällä 2006, että dialogiratkaisun jatkotoimenpiteiden valmistelua varten on tarpeen asettaa työryhmä. Maa- ja metsätalousministeriö asetti työryhmän 13.6.2006. Työryhmän tehtävänä oli

- määritellä kriteerit, joiden perusteella tarkasteltavista kohteista valitaan säädösten nojalla suojeltavat alueet ja Metsähallituksen päätöksillä metsätaloustalouden ulkopuolelle jätettävät alueet,
- laatia esitys dialogiratkaisuun kuuluvien kohteiden jakamisesta edellä mainittuihin luokkiin sekä
- kuvata ja aikatauluttaa jatkossa tarvittavat päätöksentekomenettelyt ja hallinnolliset toimenpiteet.

Työryhmän työlle asetettuna lähtökohtana oli, että WWF:n ja Metsähallituksen sopimaan dialogiratkaisuun kuuluvat kohteet siirtyvät pysyvästi metsätaloustalouden ulkopuolelle. Työryhmä keskittyi työssään dialogiratkaisuun sisältyvien kohteiden suojelun vaihtoehtoihin. Työryhmän esityksillä ei siten ole vaikutusta alkuperäisen dialogiratkaisun laajuuteen ja karttarajauksiin.

2. Dialogiratkaisun kohteiden suojelun vaihtoehdot ja kriteerit vaihtoehtojen soveltamiseen

2.1 Kohteiden luokittelun lähtökohdat

Metsähallituksen ja WWF:n yhteisesti hyväksymät dialogikohteiden kartat toimivat työn keskeisenä aineistona. Metsätaloustalouden ulkopuolelle siirrettäväksi sovittuja dialogikohteita on yhteensä 267 kappaletta. Dialogikohteet ovat yhden tai useamman kartalle rajatun alueen muodostamia kokonaisuuksia. Työryhmä käytti lisätiedon lähteenä Metsähallituksen suunnittelujärjestelmiin tallennettuja ilmakuvia, kuviokarttoja ja paikkatietoaineistoja sekä maakuntakaavoja.

Työryhmän työlle asetettu lähtökohta oli, että kaikki dialogiratkaisun piiriin kuuluvat alueet siirretään pysyvästi metsätaloustalouden ulkopuolelle.

Lakisääteiseen luonnonsuojeluun sisältyy aina laajempia suojelutavoitteita kuin pelkästään kohteen suojelu metsätaloudelta. Luonnonsuojelulaki ja luonnonsuojelualueiden perustamissäädökset asettavat ehdot luonnonsuojelualueiden käytölle. Säädöspäätöksillä suojelualueilla luontoa muuttava toiminta on lähtökohtaisesti kielletty, mutta kiellosta voidaan tapauskohtaisesti poiketa erikseen säädetyissä tapauksissa sillä edellytyksellä, ettei poikkeamisella vaaranneta alueen perustamistarkoitusta.

Työryhmä on esityksissään lähtenyt siitä, että dialogikohteiden suojelun toteutuksessa pyritään säilyttämään mahdollisuudet alueen muuhun käyttöön mahdollisimman samanlaisina kuin ne olivat ennen suojelupäätöksiä.

2.2 Vaihtoehto A: Kokonaan uuden lakisääteisen suojelu- tai erämaa-alueen perustaminen

Luonnonsuojelusta valtion omistamilla alueilla ja luonnonsuojelualueiden perustamisedellytyksistä on säädetty luonnonsuojelulaissa (1096/1996). Lakisääteisiä luonnonsuojelualueita ovat kansallispuistot, luonnonpuistot ja muut luonnonsuojelualueet.

Kansallispuiston pinta-alan on oltava vähintään 1000 ha ja sen perustamisesta ja tarkoituksesta säädetään aina lailla. Kansallispuistoksi perustettavalla alueella on oltava merkitystä yleisenä luonnonnähtävyytenä tai muutoin luonnontuntemuksen lisäämisen tai yleisen luontoharrastuksen kannalta.

Luonnonpuiston perustamisesta ja tarkoituksesta säädetään lailla, jos alue on vähintään 1000 ha, muussa tapauksessa asetuksella. Luonnonpuistolla on oltava merkitystä luonnonmukaisen kehityksen turvaamiselle, tieteelliselle tutkimukselle tai opetukselle.

Muun luonnonsuojelualueen perustamisesta valtion omistamalle alueelle ja Suomen talousvyöhykkeelle sekä alueen tarkoituksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Jos muuksi luonnonsuojelualueeksi perustettava valtion omistama alue on enintään 100 hehtaarin suuruinen, siitä säädetään kuitenkin ympäristöministeriön asetuksella.

Erämaa-alueet eivät ole varsinaisesti luonnonsuojelualueita. Niiden perustamisesta ja tarkoituksesta on säädetty erämaalailla (62/1991). Erämaa-alueet on perustettu alueiden erämaaluonteen säilyttämiseksi, saamelaiskulttuurin ja luontaiselinkeinojen turvaamiseksi sekä luonnon monipuolisen käytön ja sen edellytysten kehittämiseksi. Erämaa-alueilla ei harjoiteta metsätaloutta.

Työryhmän kriteerit vaihtoehdon A soveltamiselle:

Kohteen on oltava yhtenäinen sekä täytettävä pinta-alaltaan ja muilta ominaisuuksiltaan luonnonsuojelualueille säädetty perustamisedellytykset. Kohteen luonto- ja maisema-arvojen on oltava merkitykseltään samaa tasoa aikaisemmin perustettujen ja perustettavaksi päätettyjen lakisääteisten luonnonsuojelu- tai erämaa-alueiden kanssa ja parannettava alueellista suojelualueverkostoa. Luokkaan ei esitetä kohteita, joilla tiedetään olevan erityistä sellaiselle matkailuelinkeinolle, jonka harjoittaminen ei ole suotavaa lakisääteisellä suojelualueella (esim. moottorikelkkasafarit ja muu moottoroituun maastoliikenteeseen perustuva toiminta).

2.3 Vaihtoehto B: Liittäminen olemassa olevaan lakisääteiseen suojelu- tai erämaa-alueeseen

Aikaisemmin perustettuihin luonnonsuojelu- ja erämaa-alueisiin voidaan liittää uusia alueita säätämällä laajennuksesta lailla tai asetuksella. Laajennuksilla pyritään parantamaan olemassa olevaa aluekokonaisuutta.

Työryhmän kriteerit vaihtoehdon B soveltamiselle:

Kohteen on oltava muodoltaan ja rajaukseltaan selväpiirteinen ja yhtenäinen sekä rajauduttava aikaisemmin perustettuun suojelualueeseen. Lakisääteisen suojelualueen laajentamisen tulee parantaa alkuperäistä suojelualuekokonaisuutta, esimerkiksi lajien tai elinympäristötyyppien suojelun osalta. Erämaa-alueen laajennuksen tulee parantaa alkuperäistä erämaa-aluekokonaisuutta. Laajennuksella voidaan muodostaa myös kahdesta tai useammasta erillisestä alueesta koostuva erämaakokonaisuus. Luokkaan ei esitetä kohteita, joilla tiedetään olevan erityistä merkitystä sellaiselle matkailuelinkeinolle, jonka harjoittaminen ei ole suotavaa lakisääteisellä suojelu-alueella (esim. moottorikelkkasafarit ja muu moottoroituun maastoliikenteeseen perustuva toiminta).

Vireillä oleva luonnonsuojelulain osauudistus helpottaisi toteutuessaan merkittävästi alueiden liittämistä aikaisemmin perustettuihin lakisääteisiin luonnonsuojelualueisiin. Osauudistuksen toteutuminen olisi tärkeää myös työryhmän ehdottamien liitoshankkeiden kannalta.

2.4 Vaihtoehto C: Liittäminen osaksi vielä toteuttamatonta, lakisääteisesti suojeltavaa suojeluohjelmakohdetta

Luonnonsuojeluohjelmista on säädetty luonnonsuojelulaissa. Suojeluohjelman laatii ympäristöministeriö ja hyväksyy valtioneuvosto. Suojeluohjelmilla varataan alueita luonnon-suojelutarkoituksiin valtakunnallisesti merkittävien luontoarvojen turvaamiseksi. Luonnon-suojeluohjelmiin sisältyvien kohteiden suojelun toteuttamistapa sovitetaan suojelun tarkoituksen mukaan. Suurin osa luonnonsuojeluohjelmien kohteista on suojeltu tai tullaan suojelemaan

lakisääteisinä luonnonsuojelualueina. Dialogikohteiden kannalta tärkeitä ja osittain vielä toteuttamatta olevia suojeluohjelmia ovat etenkin vanhojen metsien suojeluohjelma, mutta myös soidensuojelun perusohjelma, lehtojensuojeluohjelma, rantojensuojeluohjelma ja lintuvesien suojeluohjelma.

Työryhmän kriteerit vaihtoehdon C soveltamiselle:

Kohteen on yleensä rajauduttava suojeluohjelmaan kuuluvaan alueeseen, jonka suojelua ei ole vielä toteutettu säädöksillä. Kohteen on oltava muodoltaan ja rajaukseltaan selväpiirteinen ja yhtenäinen sekä luontoarvoiltaan ja muilta ominaispiirteiltään sellainen, että se täydentää alkuperäistä suojelualuerajausta. Vaihtoehdon soveltamisen ehtona yleensä on, että suojeluohjelmaan kuuluvalla alueella ei ole vielä aloitettu toimenpiteitä kiinteistön muodostamiseksi. Luokkaan ei esitetä kohteita, joilla tiedetään olevan erityistä merkitystä sellaiselle matkailuelinkeinolle, jonka harjoittaminen ei ole suotavaa lakisääteisellä suojelualueella (esim. moottorikelkkasafarit ja muu moottoroituun maastoliikenteeseen perustuva toiminta).

2.5 Vaihtoehto D: Metsähallituksen suojelumetsän perustaminen

Metsähallituksen suojelumetsät ovat nykyisen määritelmän mukaan Metsähallituksen omilla päätöksillään ensisijaisesti luonnonsuojelutarkoituksiin perustamia alueita. Suojelumetsät sisältävät monentyyppisiä kohteita luonnontilaisista metsistä hoidettuihin perinneympäristöihin. Kaikkien kohteiden pääasiallinen käyttömuoto on luonnonsuojelu. Suojelumetsissä ei harjoiteta metsätaloutta ja ne ovat Metsähallituksen luontopalveluiden hallinnassa ja hoidossa sekä kuuluvat julkisten hallintotehtävien taseeseen.

Työryhmän kriteerit vaihtoehdon D soveltamiselle:

Kohteen pinta-alan on oltava pääsääntöisesti Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa yli 100 ha, Länsi- ja Itä-Lapissa yli 200 ha. Kohteen on oltava muodoltaan yhtenäinen, maisemallisesti ympäristöstään selvästi erottuva ja luontoarvoiltaan ympäröiviä talousmetsiä arvokkaampi kokonaisuus. Suojelumetsäkokonaisuuden voi muodostaa myös kahden tai useamman erillisen alueen ryhmä.

Metsähallituksen suojelumetsän määritelmää ja suojelumetsien käyttörajoituksia on tarkasteltu yksityiskohtaisemmin kohdassa 4.2.1.

2.6 Vaihtoehto E: Metsätaloustalouden ulkopuolelle Metsähallituksen liiketoiminnan maankäyttöluokituksessa

Metsähallituksen talousmetsissä on runsaasti erilaisia kohteita, jotka on siirretty kokonaan metsätaloustalouden ulkopuolelle. Tällaisia alue-ekologisen suunnittelun luontokohteita ovat metsä- ja luonnonsuojelulain mukaiset elinympäristötyypit, metsäluonnon muut arvokkaat elinympäristöt sekä Metsähallituksen sisäisissä ohjeistuksissa määrittelemät elinympäristötyypit tai uhanalaisten eliölajien esiintymät yms. alue-ekologisen suunnittelun muut luontokohteet. Kohteet ovat Metsähallituksen metsätalouden hallinnassa ja hoidossa sekä kuuluvat Metsähallituksen liiketoiminnan taseeseen.

Luokkaan E siirretyt kohteet toteutetaan pysyvinä kuviorajoituksina, jotka rajaavat ko. kuviot kokonaan hakkuiden ulkopuolelle. Luokka E ei sinänsä rajoita alueiden muuta käyttöä, esim. matkailu- ja virkistysreittien rakentamista, välttämätöntä tienrakennusta, maisemanhoitotoimia, alueen käyttöoikeus- ja vuokrasopimuksia yms. Osa luokan E kohteista on sellaisia, että ne ovat kokonaan tai osittain myös erilaisia alue-ekologisen suunnittelun luonto- ja maisemakohteita, joiden aiheuttamat lisärajoitteet on määritelty Metsähallituksen ohjeissa ja paikkatietokoodien määrittelyissä. Myös dialogikohteiden niissä osissa, joihin ei sisälly alue-ekologisen suunnitteluun perustuvia käyttörajoituksia, luontoarvot otetaan huomioon muun käytön toteutuksessa.

Työryhmän kriteerit vaihtoehdon E soveltamiselle:

Yleisesti kohteet, jotka eivät täytä vaihtoehtojen A-D soveltamisen kriteerejä, esim. pinta-alaltaan pienet ja/tai muodoltaan rikkonaiset kohteet. Vaihtoehtoa sovelletaan myös suurempiin kohteisiin, joiden luonto- ja/tai maisema-arvot ovat vähäisiä läheisiin suojelualueisiin verrattuna. Kohteet, joiden sisälle jää metsätalouskäytössä olevia kuvioita ("reikäiset" kohteet). Kohteet, joilla on tai joille on lähitulevaisuudessa odotettavissa kaavoitukseen liittyviä erityisiä maankäyttövarauksia. Kohteet, joilla vaihtoehtojen A-D soveltaminen saattaisi merkittävästi haitata matkailuelinkeinoa tai virkistyskäyttöä.

2.7 Kohteiden yksityiskohtainen rajaus

Vaihtoehtojen A - D soveltamisessa kohteiden tarkoituksenmukaisin rajaus selviää yleensä vasta lopullisia perustamispäätöksiä valmisteltaessa. Useimpien dialogikohteiden karttarajaukset ovat pienipiirteisiä ja rajalinjat mutkittelevia. Kun on kyse lakisääteisten suojelualueiden perustamisista tai laajennuksista, kovin mutkittelevat ja pienipiirteiset rajaukset aiheuttavat kiinteistönmuodostamisen yhteydessä huomattavan suuria kustannuksia.

Työryhmä katsoo, että

esitykseen sisältyvät eri suojeluvaihtoehtojen mukaiset rajaukset on tarkoitettu ohjeellisiksi. Kohteiden lopulliset rajaukset tarkennetaan suojelualueiden ja suojelumetsien perustamispäätösten valmistelun yhteydessä. Työryhmän esitys koskee vain dialogiratkaisuun sisältyviä kohteita ja kuvioita. Riippumatta siitä, miten eri toteutusvaihtoehdot rajataan kohteiden sisällä, dialogiratkaisuun sisältyvien kohteiden tai kohteiden osien suojelu toteutetaan aina vähintään vaihtoehdon E mukaisesti.

Metsähallituksen metsätalouden ja luontopalveluiden yhteistyönä toteutettavassa kohteiden lopullisessa rajauksessa voidaan tarkastella esim. alue-ekologisessa suunnittelussa talouskäytön ulkopuolelle määriteltyjä arvokkaita luontokohteita ja selvittää mahdollisuudet sisällyttää niitä rajauksiin, jos ne liittyvät suoraan rajattavaan kohteeseen ja lisäävät kohteen suojeluarvoja ja monimuotoisuutta taikka rajauksen ekologista tarkoituksenmukaisuutta

Suojeluvaihtoehtojen soveltamisessa ja kohteiden lopullisessa rajauksessa on otettava huomioon dialogikohteisiin rajautuvien talousmetsäkuvioiden hoidon ja käytön vaatimukset. Talousmetsäkuvioita ei voi jättää vaihtoehdoissa A - D suojeltavien kohteiden ympäröimäksi vaan kulkuyhteydet tulee varmistaa tarvittaessa vaihtoehdon E kuviokohtaisella soveltamisella.

Työryhmä pitää tärkeänä, että

dialogikohteiden suojeluratkaisuilla ei vaikeuteta talousmetsäkuvioiden hoitoa ja käyttöä esimerkiksi sulkemalla kulkuyhteyksiä toimenpiteitä vaativille kuvioille.

3. Työryhmän esitys suojeluvaihtoehtojen soveltamiseen dialogikohteilla

Metsätalouden ulkopuolelle siirrettäväksi tarkoitetuista 267 dialogikohteesta vain yhteen työryhmä esittää sovellettavaksi kokonaan uuden lakisääteisen luonnonsuojelualueen perustamista (Ahvenvaara, Etelä-Kuusamo, 1 000 ha). Pinta-alaltaan suurimman dialogikohteen (Sorsatunturi, Tuntsa-Naruska, 15 400 ha) suojelun toteutusvaihtoehdoksi työryhmä esittää alueen liittämistä osaksi Tuntsan erämaa-aluetta. Kaiken kaikkiaan lakisääteisten luonnonsuojelualueiden laajennuksia työryhmä esittää sovellettavaksi 19 dialogikohteella. Suojeluohjelma-alueisiin liittämistä esitetään 63 dialogikohteella.

Työryhmän esityksessä Metsähallituksen suojelumetsien perustaminen on yksi keskeisimmistä suojelun toteuttamisvaihtoehdoista. Uusia suojelumetsiä esitetään perustettavaksi yhteensä 90 kappaletta, kokonaispinta-alaltaan 47 000 ha.

Työryhmän tarkastelemista 267 dialogikohteesta suurin osa muodostui useasta erillisestä osasta. Yksittäisillä dialogikohteilla esitettiin yleensä useamman toteutusvaihtoehdon soveltamista samanaikaisesti. Neljässä kohteessa viidestä (216 kohteessa) työryhmä esitti kohteen suojelua kokonaan tai osittain metsätalouden kuviokohtaisiin käyttörajoituksiin.

Taulukko 1. Esitettävien suojeluvaihtoehtojen pinta-ala (ha) pääryhmittäin.

Vaihto- ehto*	Metsä- maa	Kitu- maa	Jouto- maa	Muu maa	Maata	Vesiä	Kaikkiaan	Kohteiden lukumäärä
A	479	299	230		1 008		1 008	1
B	6 914	7 625	6 623	31	21 193	15	21 209	19
C	6 097	2 433	2 881	1	11 411	19	11 430	65
D	21 858	16 175	9 071	11	47 114	19	47 133	90
E	20 050	9 227	11 309	16	40 602	20	40 622	216
Yhteensä	55 398	35 759	30 113	58	121 328	74	121 402	267

*)

A: uusien lakisääteisten luonnonsuojelu- tai erämaa-alueiden perustaminen

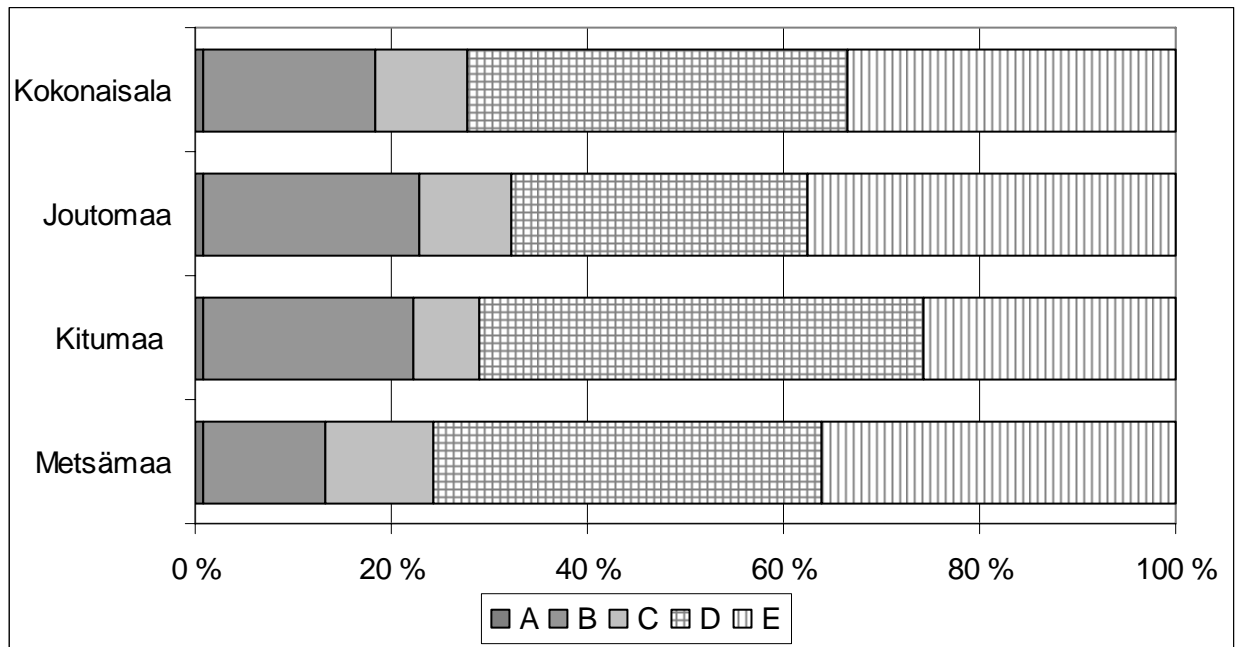
B: lakisääteisiin luonnonsuojelu- tai erämaa-alueisiin liittäminen

C: suojeluohjelmakohteisiin liittäminen

D: Metsähallituksen suojelumetsän perustaminen

E: metsätaloustalouden ulkopuolelle siirtäminen Metsähallituksen liiketoiminnan maankäyttöluokituksessa

Kuva 1. Esitettävien suojeluvaihtoehtojen suhteelliset osuudet kokonaispinta-alasta ja pääryhmittäin.



Työryhmän esitys suojeluvaihtoehtojen soveltamisesta esitetään kunnittain, maakunnittain ja Metsähallituksen metsätalouden alueittain taulukoituna liitteissä 1 - 3. Dialogialueiden luokittelu on esitetty lisäksi kuntakohtaisina karttoina liitteessä 4.

4. Suojeluvaihtoehtojen toteuttamisen edellyttämät päätökset ja hallinnolliset toimenpiteet sekä esitys aikatauluksi

4.1 Lakisääteinen suojelu

Ympäristöministeriö ja Metsähallitus käynnistävät vuonna 2007 suojelualueiden säädösvalmistelua koskevan projektin. Projektin tarkoituksena on tehostaa valtakunnallisiin suojeluohjelmiin kuuluvien, valtionmaille perustettavien alueiden säädösvalmistelua, suojelualuekiinteistöjen muodostamista ja rajojen merkintää. Koska suurin osa säädösten nojalla suojeltaviksi tarkoitetuista alueista kuuluu myös Suomen Natura 2000 -alueverkostoon, alueiden lakisääteinen suojelu on tarkoitus toteuttaa vuoteen 2012 mennessä.

Työryhmä esittää, että

vaihtoehtoihin A, B ja C esitetyt dialogikohteet otetaan mukaan ympäristöministeriön ja Metsähallituksen yhteistyönä toteutettavaan suojelualueiden säädösprojektiin, joka käynnistyy vuoden 2007 aikana. Tavoitteena on, että suojelun toteutukseen tarvittava säädösvalmistelu saadaan päätökseen vuoteen 2012 mennessä. Dialogityöryhmän ehdotusten toteuttamiseksi etenkin Pohjois-Suomen vanhojen metsien suojeluohjelmaan liittyvät perustamispäätökset olisi valmisteltava mahdollisimman ripeästi.

4.2 Suojelumetsät

4.2.1 Suojelumetsän määritelmän tarkentaminen

Metsähallituksen perustamia suojelumetsiä oli vuoden 2006 lopussa yhteensä 218 kpl: Etelä-Suomen luontopalvelujen alueella 147 kpl, Pohjanmaan luontopalvelujen alueella 29 kpl ja Lapin luontopalvelujen alueella 42 kpl. Suojelumetsien kokonaispinta-ala oli tuolloin 34 702 ha, josta maata oli 19 405 ha ja vettä 15 297 ha (44 %). Kokonaispinta-alasta Etelä-Suomen osuus oli 24 410 ha, Pohjanmaan 2 125 ha ja Lapin 8 168 ha. Pohjanmaan ja Lapin hehtaarit ovat pääosin maata, Etelä-Suomen hehtaareista 62 % on vettä. Maapinta-alaltaan yli sadan hehtaarin kohteita oli vain 49 kpl, joten tähän mennessä perustetuista suojelumetsistä valtaosa on siis pienikokoisia.

Työryhmän ehdottamien uusien suojelumetsien ja suojelumetsien laajennusten pinta-ala on yhteensä noin 46 552 ha. Tämä merkitsee suojelumetsien kokonaispinta-alan kasvamista yli kaksinkertaiseksi. Pohjois-Suomessa lisäys on vielä paljon suurempi, koska sinne suojelumetsiä on aiemmin perustettu vähän. Koska suojelumetsän merkitys suojelukeinona työryhmän ehdotuksen myötä kasvaa olennaisesti, tulee suojelumetsän määritelmää (ks. kohta 2.5) (Metsähallituksen maankäyttöluokkien määritelmät on kuvattu toimitusjohtajan vahvistamassa ohjeessa) nykyisestään tarkentaa.

Työryhmän ehdottaa, että Metsähallitus tarkentaa suojelumetsän määritelmän seuraavanlaiseksi:

Suojelumetsä on Metsähallituksen päätöksellä ensisijaisesti luonnonsuojelutarkoitukseen perustettu alue, joka on julkisten hallintotehtävien (luontopalvelujen) hallinnassa ja hoidossa. Suojelumetsä voi koostua monentyyppisistä kohteista, mm. luonnontilaisista metsistä, hoidetuista perinneympäristöistä ja vesialueista.

Suojeluarvoiltaan ja pinta-alaltaan suojelumetsät ovat keskimäärin vähäisempiä kuin vastaavan maantieteellisen alueen lakisääteiset luonnonsuojelualueet. Luonnonsuojelun lisäksi suojelumetsät palvelevat usein myös maisemansuojelua ja luonnon virkistyskäyttöä. Osasta Etelä-Suomen suojelumetsiä voidaan myöhemmin perustaa lakisääteisiä luonnonsuojelualueita.

Ennallistamis- ja hoitotoimenpiteet ovat suojelumetsissä mahdollisia ja usein tarpeellisiakin. Osalle alueista voi olla tarpeen laatia jokamiesretkeilijöitä ja luontomatkailua palvelevia rakenteita ja reittejä. Suojelumetsille ei pääsääntöisesti tehdä erillistä hoito- ja käyttösuunnitelmaa, mutta suojelumetsä voi sisältyä hoidon ja käytön suunnittelun kohteena olevaan laajempaan aluekokonaisuuteen.

Suojelumetsien ensisijainen käyttötarkoitus on luonnonsuojelu, ja alueiden muu käyttö ei saisi vaarantaa niiden luonnonarvoja. Metsähallitus voi tarvittaessa rajoittaa suojelumetsien muuta käyttöä vain siltä osin kuin se on maanomistajalle yleensä mahdollista. Suojelumetsän perustamisella ei siten ole vaikutusta esim. jokamiehenoikeuksiin, yleiskalastusoikeuksiin, paikkakuntalaisten metsästysoikeuteen eikä poronhoitoon. Suojelumetsissä ei tehdä metsätaloudellisia ja metsänhoidollisia toimenpiteitä; puunkorjuun talvitiet ovat mahdollisia, yksittäistapauksissa myös kesäaikainen tienteko voi olla mahdollista. Luonnonsuojelun sekä retkeily- ja luontomatkailukäytön edellyttämää rakentamista lukuun ottamatta rakentaminen on pääsääntöisesti kielletty. Luvanvarainen metsästys ja kalastus ja niihin liittyvä maastoliikenne ovat mahdollisia samoilla periaatteilla kuin Metsähallituksen muilla alueilla, samoin pitkälti myös luontomatkailu ja siihen liittyvä maastoliikenne (rajoittamistarvetta voi olla lähinnä kesäaikaisessa maastoliikenteessä). Etelä-Suomen pienillä, vilkkaassa yleisökäytössä olevissa suojelumetsissä on kuitenkin tarpeita metsästyksen rajoittamiseen. Suojelumetsä voi olla vuokrattuna puolustusvoimien käyttöön.

4.2.2 Suojelumetsien perustaminen

Aloitteet Metsähallituksen suojelumetsien perustamisesta ovat yleensä syntyneet osana luonnonvarasuunnitelmien laadintaprosesseja. Itä-Lapin ja Länsi-Lapin luonnonvarasuunnitelmat on vahvistettu vuonna 2006 ja niissä on jo alustavasti otettu huomioon dialogialueet. Pohjanmaan luonnonvarasuunnitelman laatiminen on parhaillaan käynnissä ja se on tarkoitus vahvistaa vuoden 2007 aikana. Kainuun luonnonvarasuunnitelma on vahvistettu 2003 ja sen seuraava välitarkastelu on tarkoitus suorittaa vuonna 2007.

Työryhmä esittää, että

Metsähallitus tekee vuoden 2007 aikana tarvittavat esitykset ja päätökset suojelumetsien perustamiseksi. Pohjanmaan osalta valmistelu ja päätökset voidaan toteuttaa jo osana meneillään olevaan luonnonvarasuunnittelua, Kainuun ja Lapin osalta vuoden 2007 aikana tehtävät ratkaisut otetaan huomioon tulevissa luonnonvarasuunnitelmissa.

4.3 Suojelualuetoilastoinnin kehittäminen

Dialogikohteiden suojeluasteen voidaan katsoa olevan korkea riippumatta siitä, mitä työryhmän esittämää vaihtoehtoa suojelun toteutuksessa sovelletaan. Maa- ja metsätalousministeriön asettama Metsien suojelun luokittelun ja tilastoinnin yhtenäistämistyöryhmän (Työryhmämuistio MMM 2002:15) mukaan tiukasti suojeltujen metsien luokkaan sijoitettujen alueiden suojelu perustuu lakeihin, asetuksiin, valtioneuvoston periaatepäätöksiin, alueellisten ympäristökeskusten tai metsäkeskusten päätöksiin taikka virastojen ja laitosten johtokunnan tahi vastaavan päätöksiin.

Suojelualueiden luokitteluperusteita ei ole tarkistettu vuoden 2002 jälkeen. Metsien suojelun luokittelun ja tilastoinnin yhtenäistämistyöryhmän tekemässä luokittelussa Metsähallituksen suojelumetsät sijoitettiin rajoitetussa metsätaloustyössä oleviin alueisiin. Julkisten hallintotehtävien eriyttäminen liiketoiminnasta vuoden 2005 alussa muutti suojelualueiden luokitteluperusteita. Suojelumetsät kuuluvat Metsähallituksen taseessa julkisten hallintotehtävien puolelle ja ne ovat kokonaan metsätaloustyön ulkopuolella. Talousmetsäalueen muuttaminen suojelumetsäksi edellyttää tasesiirtoa Metsähallituksen peruspääoman ja muun pääoman välillä. Metsähallituksen peruspääoman muutoksesta päättää eduskunta, joka valtuuttaa valtioneuvoston päättämään tarkemmin omaisuuden siirrosta. Siten Metsähallituksen suojelumetsien pitäisi kuulua suojelutalustoissa tiukasti suojeltuihin metsiin.

Työryhmä esittää, että

suojelualueiden luokittelua ja tilastointia koskevat periaatteet tarkistetaan Kansallisen metsäohjelman päivitysprosessin yhteydessä. Voimassaoleva luokittelu on vanhentunut mm. uusien Metsähallituksesta ja valtion liikelaitoksista annettujen lakien johdosta. Periaatteita päivitettäessä suojelumetsät tulisi sisällyttää tiukasti suojeltuihin metsiin.

4.4 Suojeluvaihtoehtojen soveltamisen edellyttämät tasejärjestelyt

Alueet, joiden suojelun toteutustavaksi työryhmä esittää vaihtoehtoja A - D, on siirrettävä Metsähallituksen liiketoiminnan taseesta julkisten hallintotehtävien taseeseen ja Metsähallituksen peruspääoman arvoa on alennettava siirrettävien alueiden käypää arvoa vastaavalla summalla. Valtion liikelaitoksista annetun lain (1185/2002) mukaan eduskunta hyväksyy valtion talousarvion yhteydessä liikelaitoksen peruspääoman korotuksen ja alennuksen. Valtioneuvosto päättää eduskunnan valtion talousarvion käsittelyn yhteydessä antaman valtuutuksen nojalla liikelaitoksen hallinnassa olevan omaisuuden siirrosta. Ennen valtioneuvoston päätöstä liikelaitoksen tilintarkastajien on arvioitava siirrettävä omaisuus ja velvoitteet ja niiden arvo sekä annettava asiasta lausuntonsa.

Työryhmä esittää, että

suojelumetsien (vaihtoehto D) perustamiseen tarvittava valtuutus Metsähallituksen peruspääoman alentamiseen viedään eduskunnan päätettäväksi vuoden 2009 valtion talousarviesityksen yhteydessä. Valmistelun alkuvaiheessa Metsähallituksen tilintarkastajilta pyydetään liikelaitoslain edellyttämä lausunto liikelaitoksen taseesta julkisten hallintotehtävien taseeseen siirrettävästä omaisuudesta. Päätös omaisuuden siirrosta viedään valtioneuvostoon mahdollisimman pian sen jälkeen, kun eduskunta

on päättänyt vuoden 2009 valtion talousarviosta. Lakisääteisten suojelualueiden perustamisesta (vaihtoehdot A, B ja C) johtuvia peruspääoman korjauksia viedään eduskuntaan vuosina 2009 - 2012 sitä mukaa, kun säädösvalmistelu etenee. Peruspääoman muutokset viedään eduskunnan päätettäväksi vuosittain varsinaisen valtion talousarvioesityksen valmistelun yhteydessä.

5. Dialogiratkaisun taloudelliset vaikutukset

Dialogiratkaisun johdosta hakkuiden ulkopuolelle siirtyy uutta aluetta noin 28 000 hehtaaria, jolla on puuta noin 2,9 miljoonaa kuutiometriä. Tämän tuloksena noin 160 000 m³ puuta jää vuosittain pois Pohjois-Suomen markkinoilta. Vaikutus on jaksotettu Lapissa 20 vuoden, Kainuussa ja Pohjanmaalla 10 vuoden ajalle. Tarjontavaikutuksesta on tukkipuuta noin 40 prosenttia. Tämän puumäärän hakkuissa olisi tarjoutunut työtä n. 80 henkilötyövuotta 20 vuoden ajan (suorat vaikutukset).

Taulukko 2. Puun tarjonnan väheneminen Metsähallituksen metsätalouden alueittain.

Metsätalouden alue	Tarjonnan väheneminen, m ³ /v	Tukkipuun osuus	Ajanjakso, jolle vaikutus laskettu
Kainuu	60 000	55 %	10 v.
Pohjanmaa	35 000	35 %	10 v.
Länsi-Lappi	30 000	30 %	20 v.
Itä-Lappi	35 000	25 %	20 v.
Yhteensä	160 000	40 %	

(Laskettu niiden dialogialueiden osalta, jotka edustavat uutta suojelua: n. 28 000 ha.)

Liite 1. Dialogikohteiden luokittelun kuntakohtainen yhteenveto

Dialogialueiden kokonaisalan (ha) jakaantuminen vaihtoehtoihin kunnittain

Kunta	A	B	C	D	E	Yhteensä	Puuston määrä, m ³
HYRYNSALMI			40	260	660	960	168 000
KEMIJÄRVI		194		591	626	1 411	101 000
KITTILÄ		3 132	312	3 280	4 227	10 951	385 000
KOLARI			331	712	623	1 666	136 000
KUHMO		130	2 146	1 493	1 590	5 359	828 000
KUUSAMO	1 008		1 303	119	224	2 655	149 000
MUONIO			79	3 254	3 446	6 779	439 000
PELKOENNIEMI		43	362	467	1 106	1 979	126 000
PELLO				21	530	551	55 000
POSIO			1 087	1 307	271	2 665	234 000
PUDASJÄRVI		169	754	640	1 125	2 688	223 000
PUOLANKA			336	634	1 151	2 121	265 000
RANUA			277		4	281	37 000
RISTIJÄRVI					18	18	2 000
ROVANIEMI			86	960	601	1 648	130 000
SALLA		16 461	661	8 187	11 536	36 845	1 239 000
SAVUKOSKI		734	537	5 035	2 981	9 287	482 000
SODANKYLÄ		58	805	13 032	5 807	19 703	870 000
SOTKAMO		27	54	121	270	473	83 000
SUOMUSSALMI		236	1 965	4 749	2 318	9 268	1 066 000
TAIVALKOSKI		25	296	2 094	1 086	3 501	300 000
TERVOLA				152	328	479	38 000
YLITORNIO				25	93	119	3 000
Yhteensä	1 008	21 209	11 430	47 133	40 622	121 402	7 359 000

Dialogialueiden metsämaan (ha) jakaantuminen vaihtoehtoihin kunnittain

Kunta	A	B	C	D	E	Yhteensä	Puuston määrä, m ³
HYRYNSALMI			33	140	602	775	165 000
KEMIJÄRVI		170		354	459	983	90 000
KITTILÄ		1 579	234	1 020	1 475	4 308	321 000
KOLARI			215	568	238	1 021	122 000
KUHMO		111	1 402	992	1 283	3 788	810 000
KUUSAMO	479		510	26	109	1 124	118 000
MUONIO			52	2 162	1 675	3 889	393 000
PELKOENNIEMI		19	211	400	485	1 114	109 000
PELLO				19	401	420	51 000
POSIO			699	1 067	159	1 925	221 000
PUDASJÄRVI		164	151	411	810	1 536	215 000
PUOLANKA			198	365	840	1 402	256 000
RANUA			213		4	216	37 000
RISTIJÄRVI					18	18	2 000
ROVANIEMI			33	674	364	1 072	120 000
SALLA		4 302	289	1 476	4 417	10 483	778 000
SAVUKOSKI		310	283	2 703	1 186	4 481	382 000
SODANKYLÄ		58	400	5 597	2 527	8 582	694 000
SOTKAMO		26	52	75	219	371	81 000
SUOMUSSALMI		151	966	2 841	1 717	5 676	1 044 000
TAIVALKOSKI		25	158	912	857	1 953	257 000
TERVOLA				56	191	246	33 000
YLITORNIO					14	14	1 000
Yhteensä	479	6 914	6 097	21 858	20 050	55 398	6 300 000

Liite 2. Dialogikohteiden luokittelun maakuntakohtainen yhteenveto

Dialogikohteiden pinta-alan (ha) jakaantuminen pääryhmiin maakunnittain

Kainuun maakunta

	Metsä- maa	Kitu- maa	Jouto- maa	Muu maa	Maata	Vesiä	Kaikkiaan
A							0
B	288	80	25		392		392
C	2 650	722	1 168		4 540		4 540
D	4 413	1 203	1 641		7 256		7 256
E	4 680	672	656	1	6 008		6 008
Yhteensä	12 031	2 676	3 489	1	18 197	0	18 197

Pohjois-Pohjanmaan maakunta

	Metsä- maa	Kitu- maa	Jouto- maa	Muu maa	Maata	Vesiä	Kaikkiaan
A	479	299	230		1 008		1 008
B	190	5	0		194		194
C	819	621	914		2 353		2 353
D	1 349	864	640		2 852		2 852
E	1 777	392	267		2 436		2 436
Yhteensä	4 613	2 181	2 050	0	8 844	0	8 844

Lapin maakunta

	Metsä- maa	Kitu- maa	Jouto- maa	Muu maa	Maata	Vesiä	Kaikkiaan
A							0
B	6 437	7 541	6 598	31	20 607	15	20 622
C	2 629	1 089	799	1	4 518	19	4 537
D	16 096	14 107	6 791	11	37 006	19	37 024
E	13 593	8 163	10 386	15	32 158	20	32 178
Yhteensä	38 754	30 901	24 574	57	94 288	74	94 361

Kaikkiaan	55 398	35 759	30 113	58	121 328	74	121 402
-----------	--------	--------	--------	----	---------	----	---------

Liite 3. Dialogialueiden luokittelun yhteenvedo Metsähallituksen metsätalouden alueilla

Dialogikohteiden pinta-alan (ha) jakaantuminen pääryhmiin Metsähallituksen metsätalouden alueilla

Kainuun metsätalouden alue

	Metsä- maa	Kitu- maa	Jouto- maa	Muu maa	Maata	Vesiä	Kaikkiaan
A							0
B	288	80	25		392		392
C	2 452	661	1 092		4 205		4 205
D	4 048	1 091	1 483		6 622		6 622
E	3 840	498	518	1	4 857		4 857
Yhteensä	10 629	2 330	3 118	1	16 077	0	16 077

Pohjanmaan metsätalouden alue

	Metsä- maa	Kitu- maa	Jouto- maa	Muu maa	Maata	Vesiä	Kaikkiaan
A	479	299	230		1 008		1 008
B	190	5			194		194
C	1 017	682	990		2 689		2 689
D	1 713	976	797		3 486		3 486
E	2 616	566	405		3 587		3 587
Yhteensä	6 015	2 528	2 421	0	10 964	0	10 964

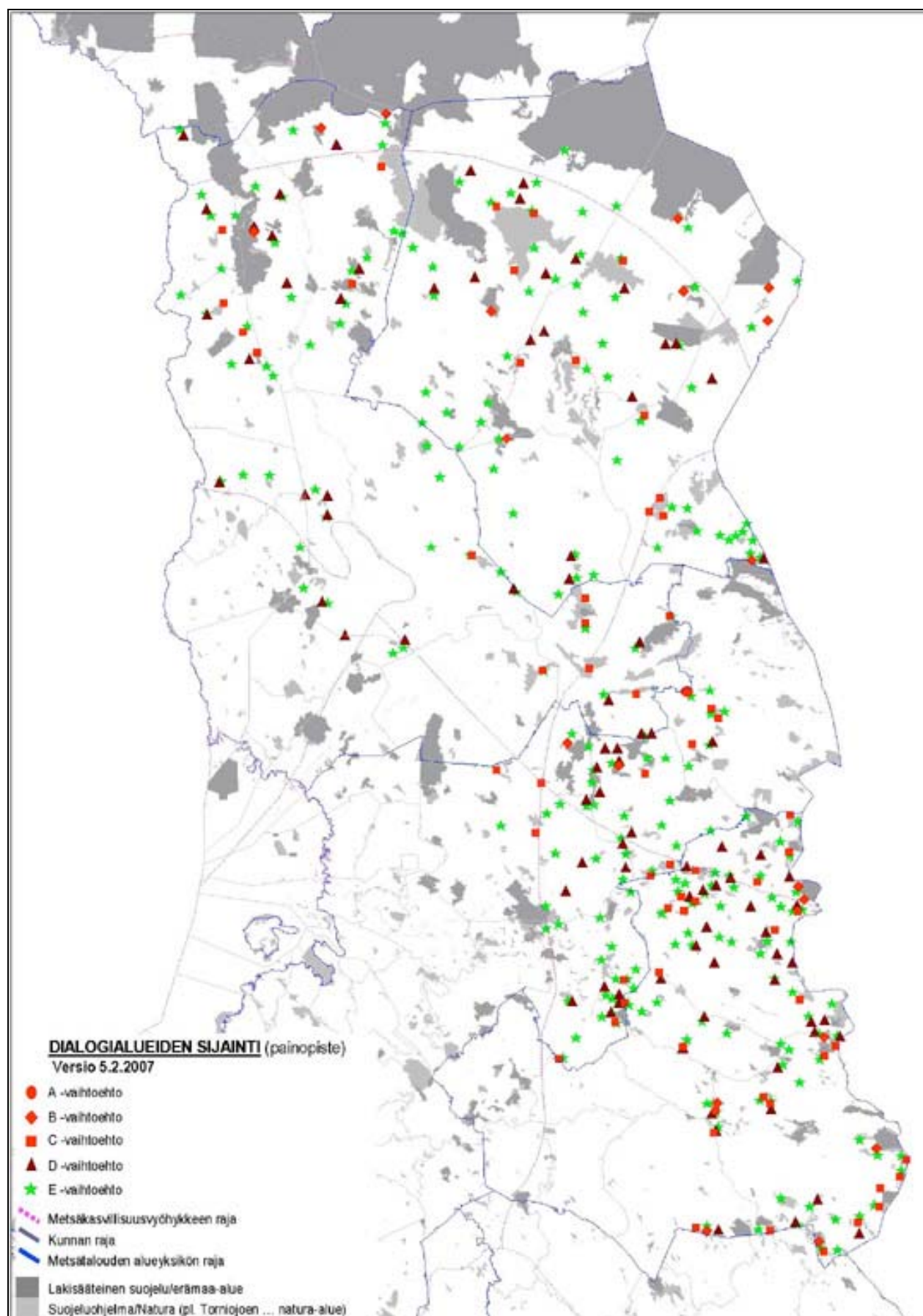
Länsi-Lapin metsätalouden alue

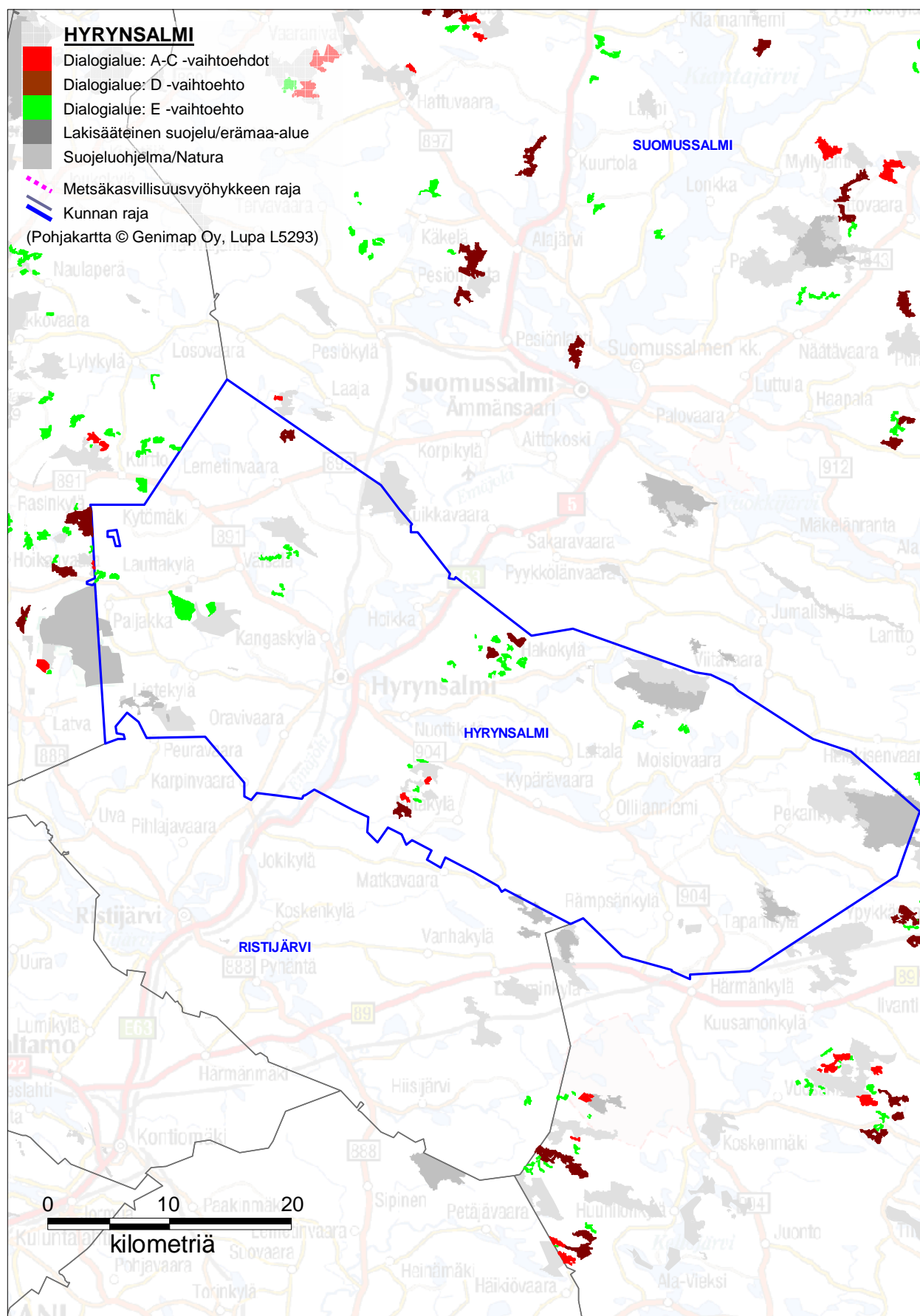
	Metsä- maa	Kitu- maa	Jouto- maa	Muu maa	Maata	Vesiä	Kaikkiaan
A							0
B	1 579	591	958	5	3 132		3 132
C	1 447	444	261	1	2 153	19	2 172
D	5 566	2 546	1 589	7	9 708	4	9 712
E	4 520	2 026	3 563	4	10 113	8	10 121
Yhteensä	13 111	5 608	6 371	16	25 106	31	25 137

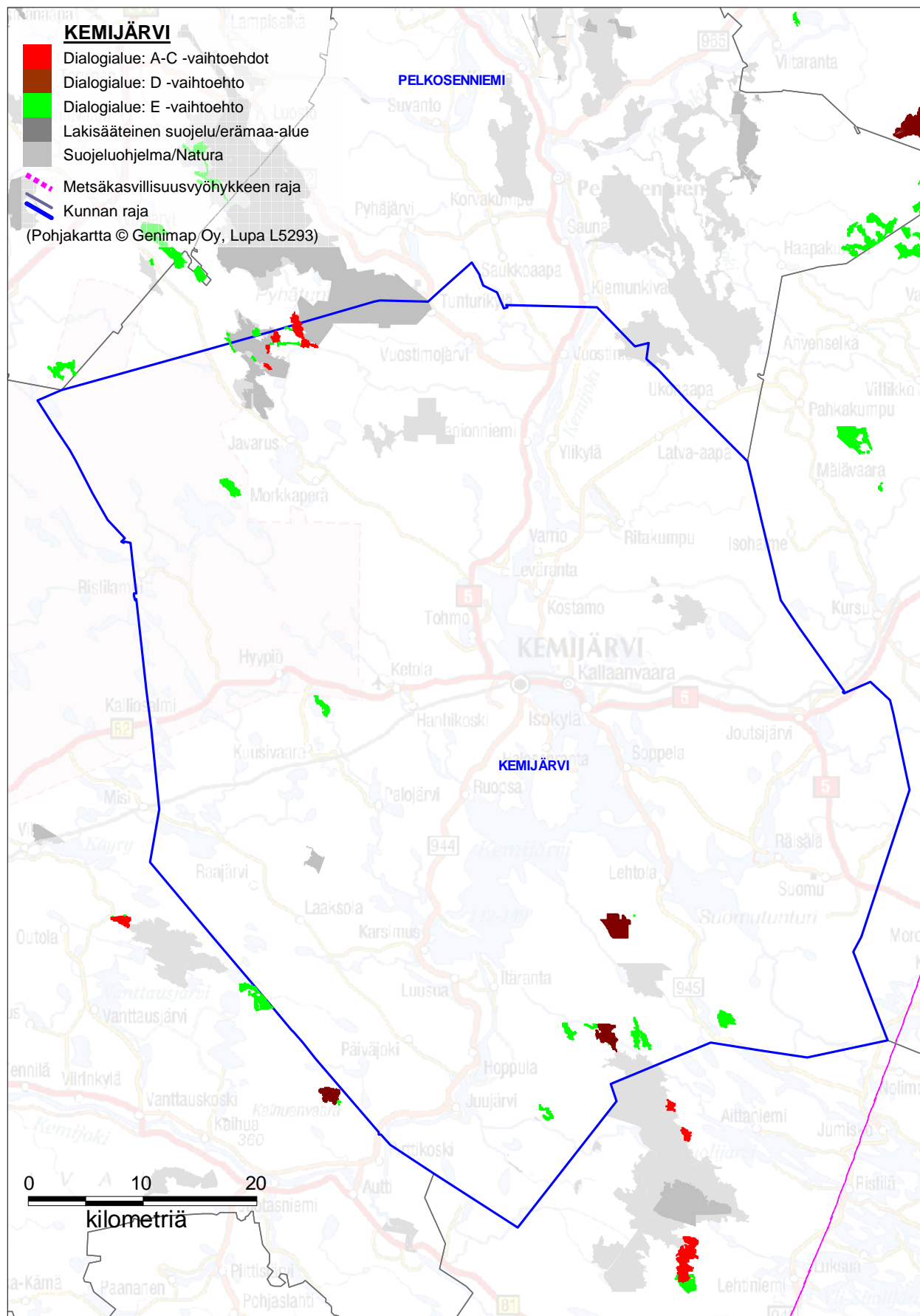
Itä-Lapin metsätalouden alue

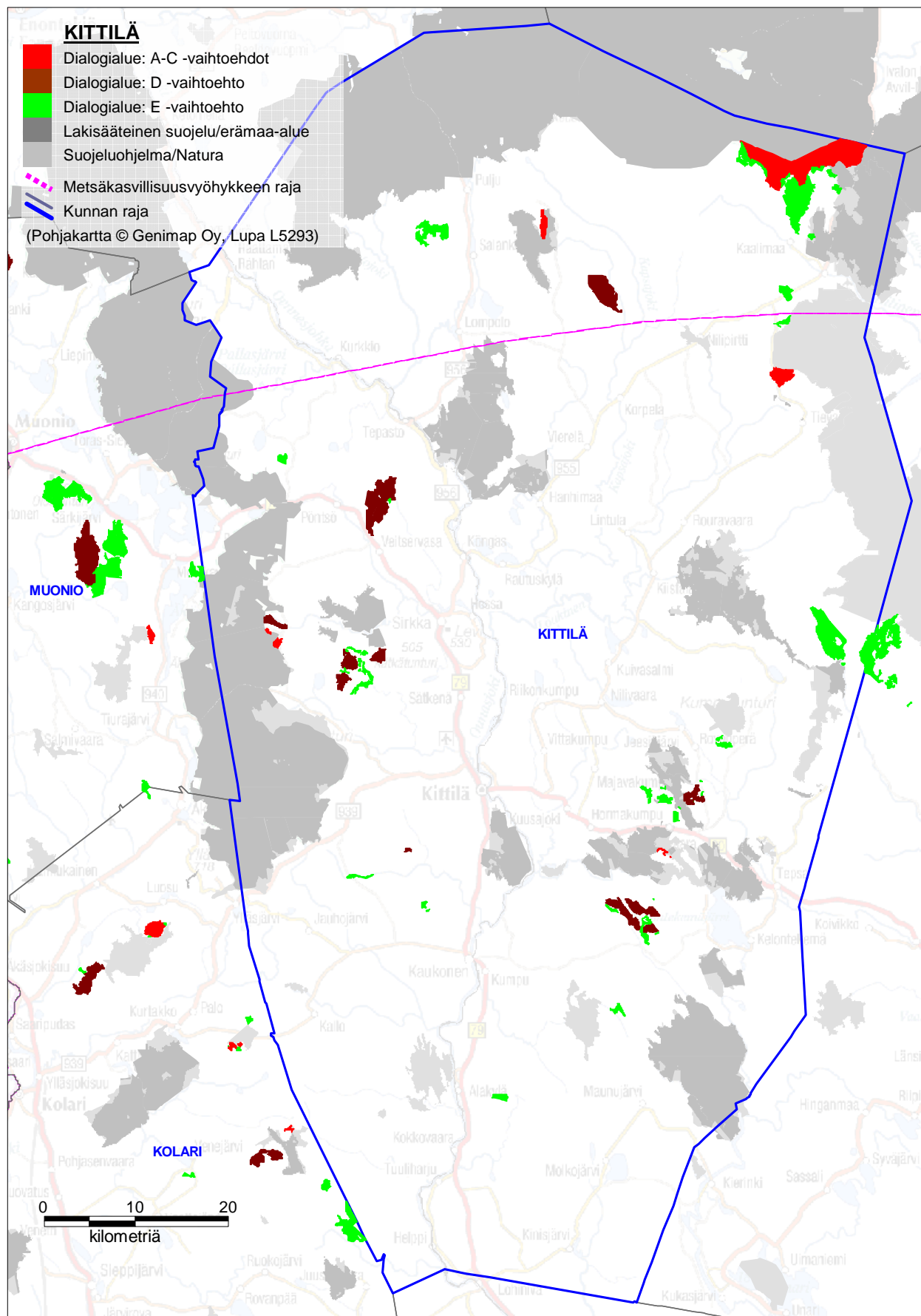
	Metsä- maa	Kitu- maa	Jouto- maa	Muu maa	Maata	Vesiä	Kaikkiaan
A							0
B	4 858	6 950	5 641	26	17 474	15	17 490
C	1 182	645	538		2 365		2 365
D	10 530	11 562	5 201	5	27 298	15	27 313
E	9 074	6 137	6 823	11	22 045	12	22 057
Yhteensä	25 644	25 294	18 203	41	69 182	43	69 225
Kaikkiaan	55 398	35 759	30 113	58	121 328	74	121 402

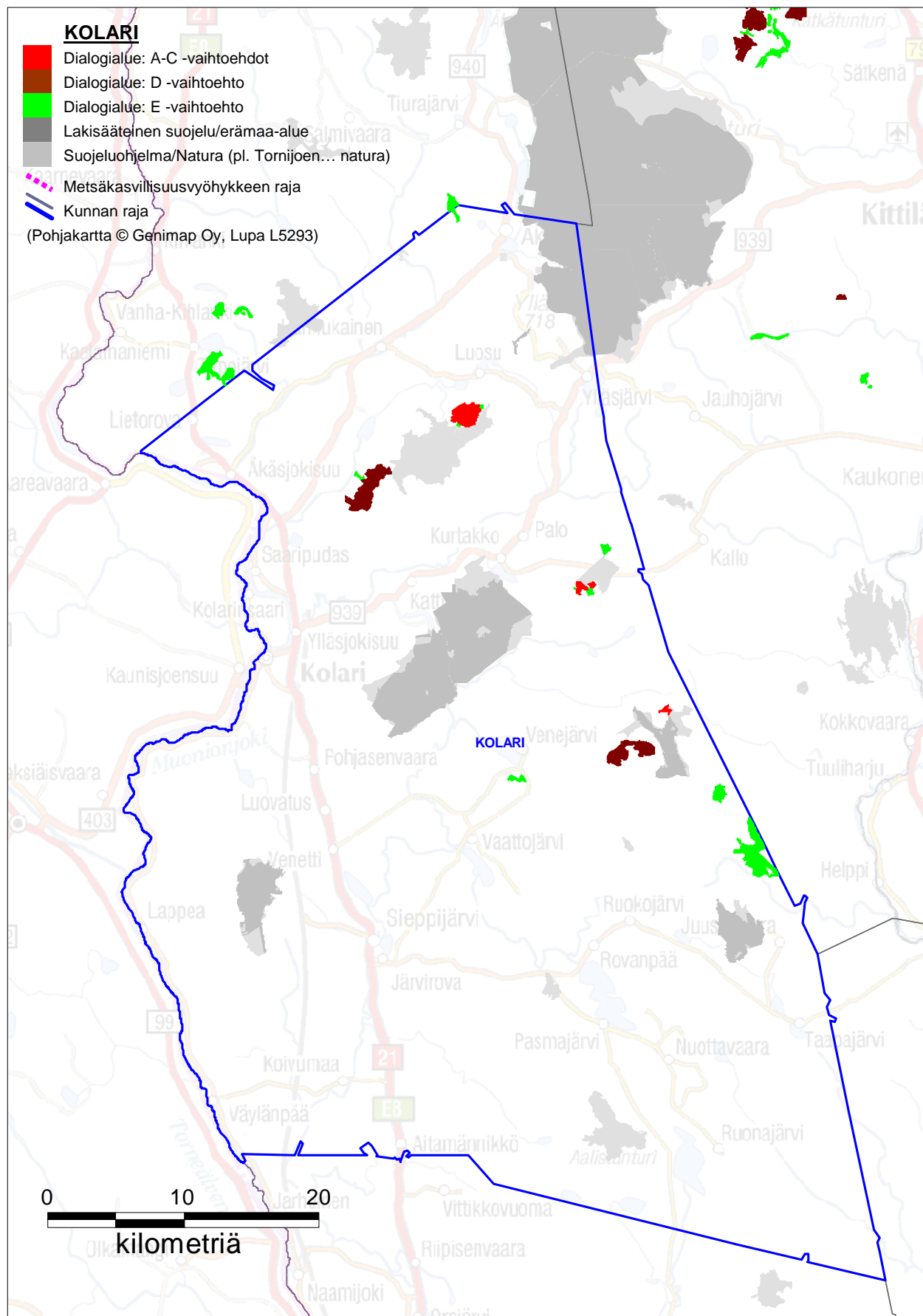
Liite 4. Kuntakohtaiset kartat dialogialueiden luokittelusta

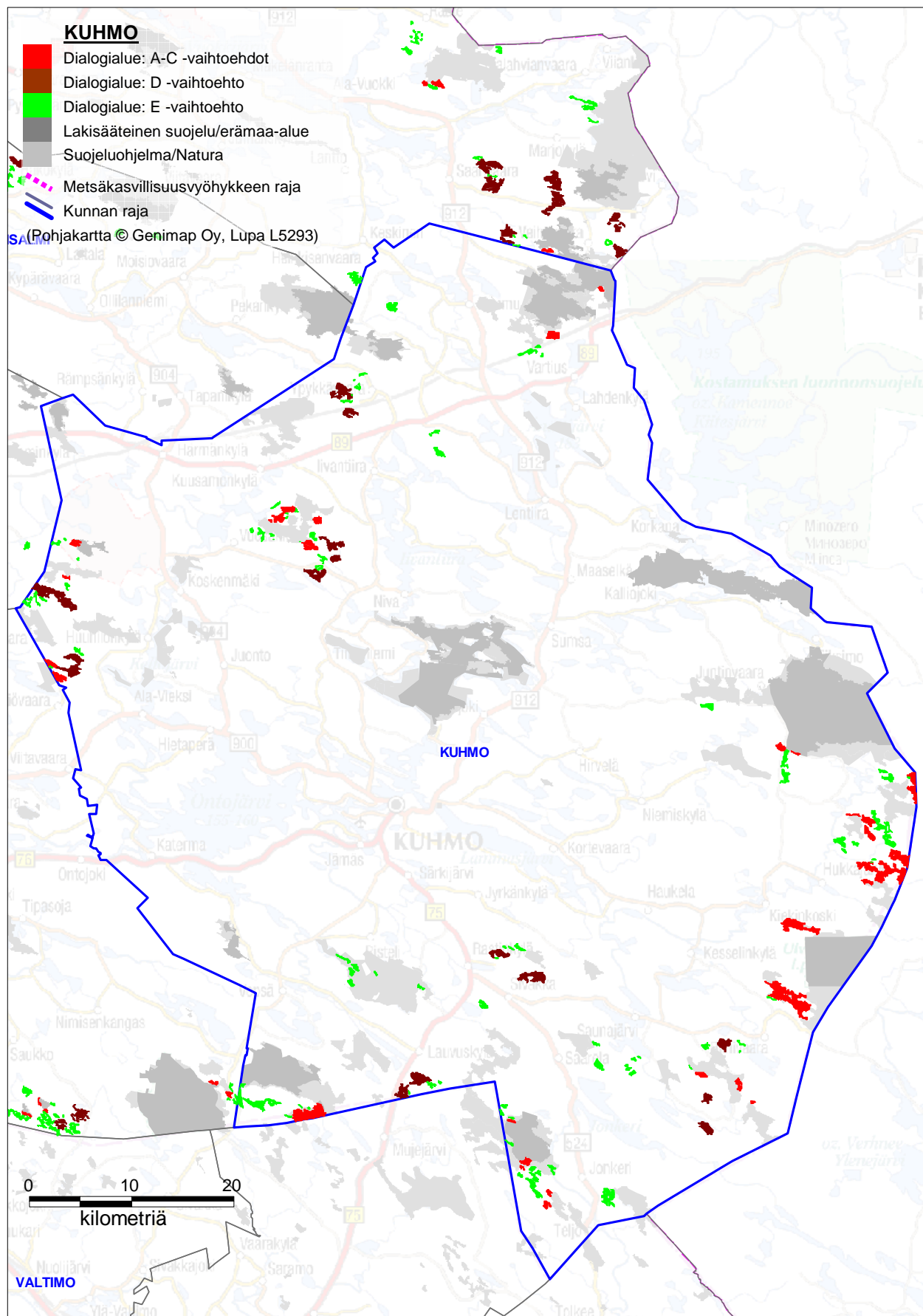


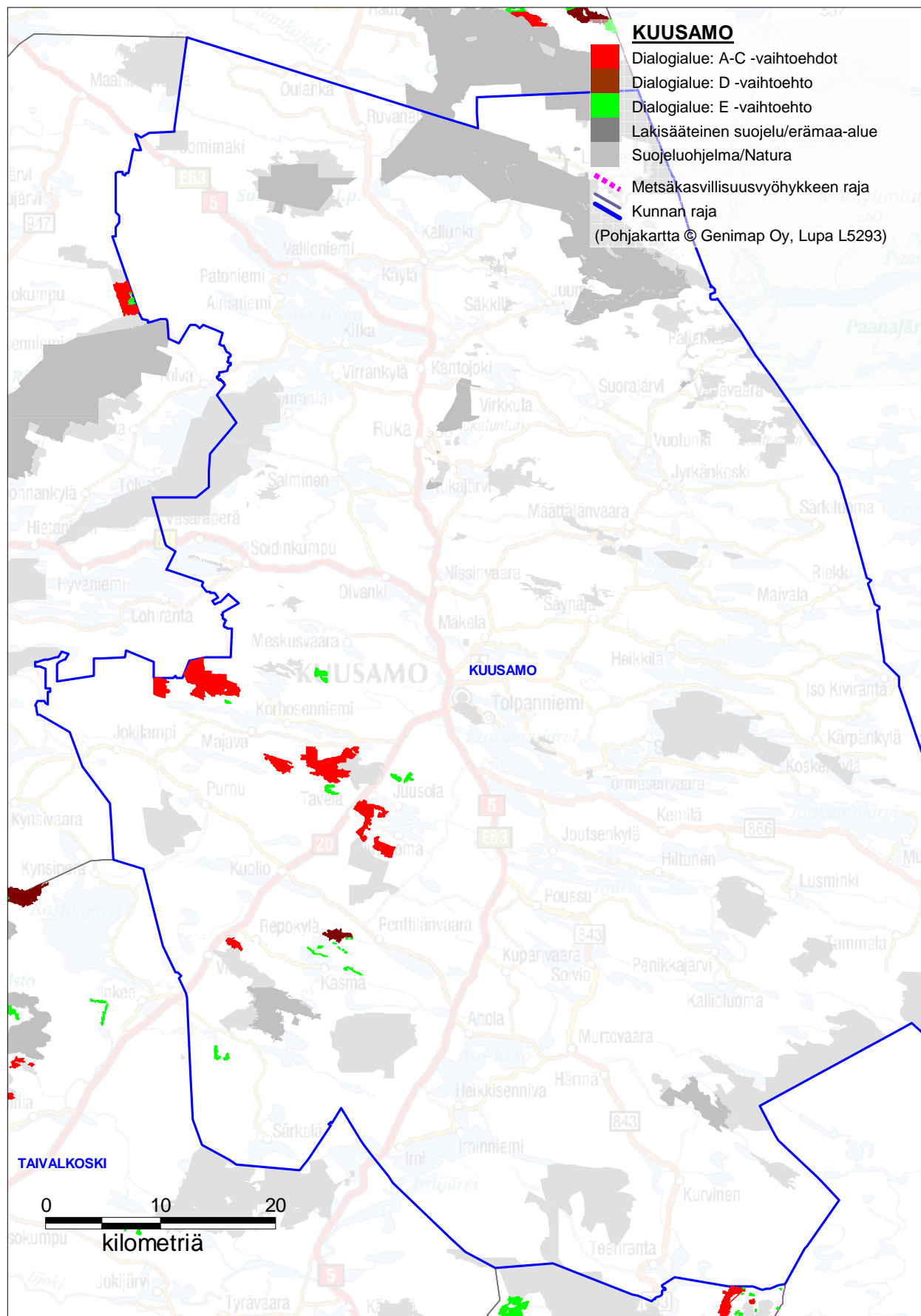


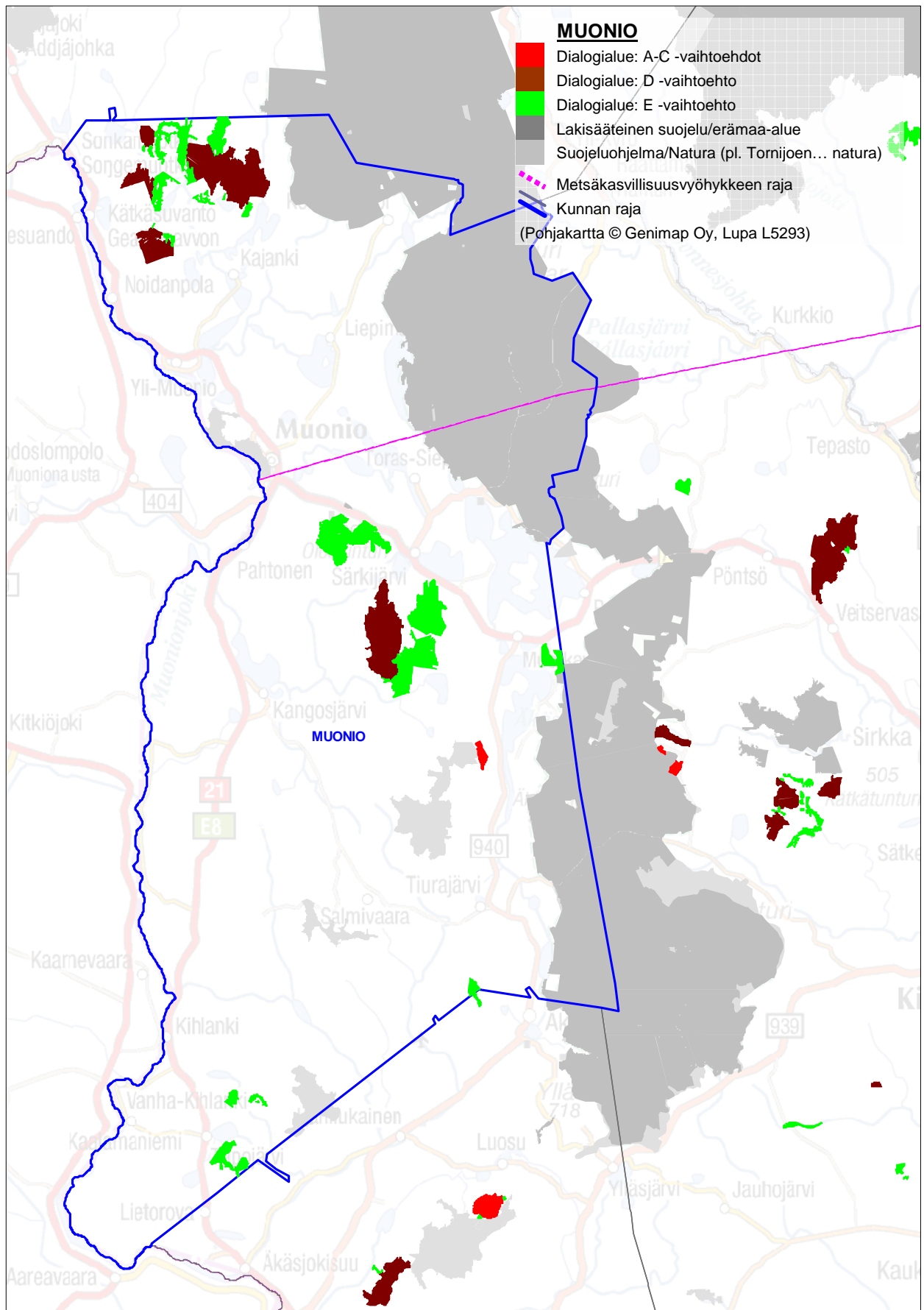


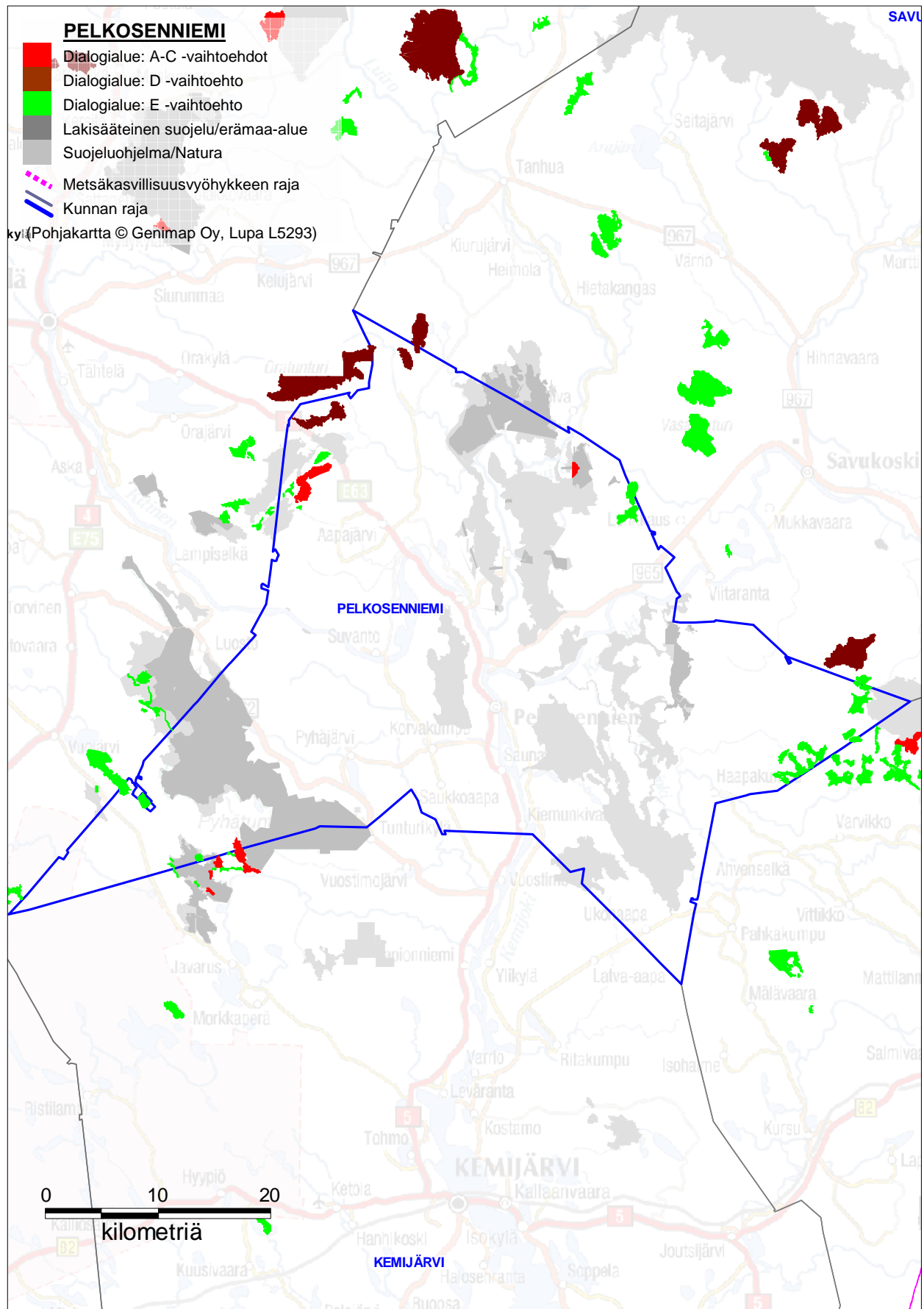


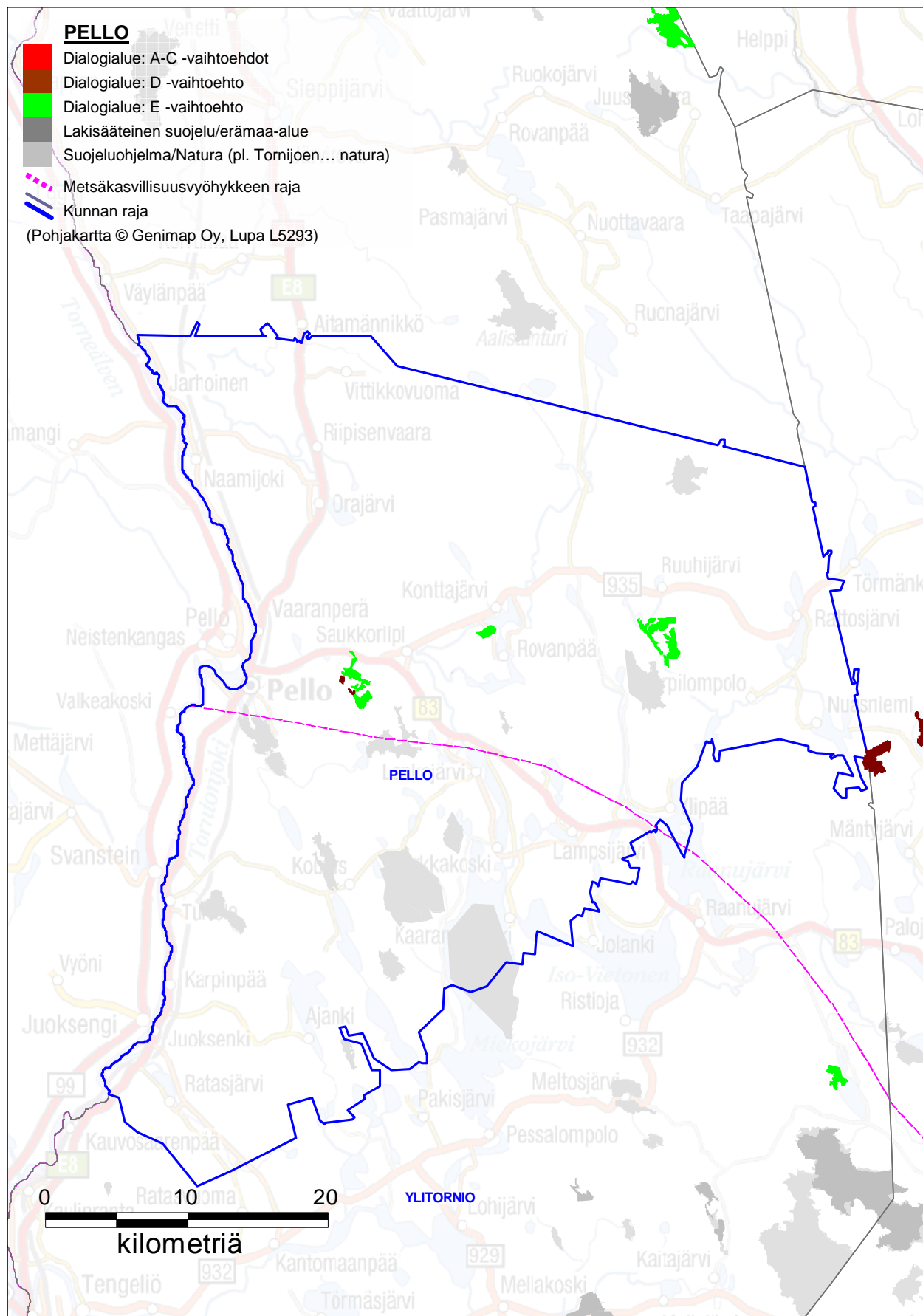


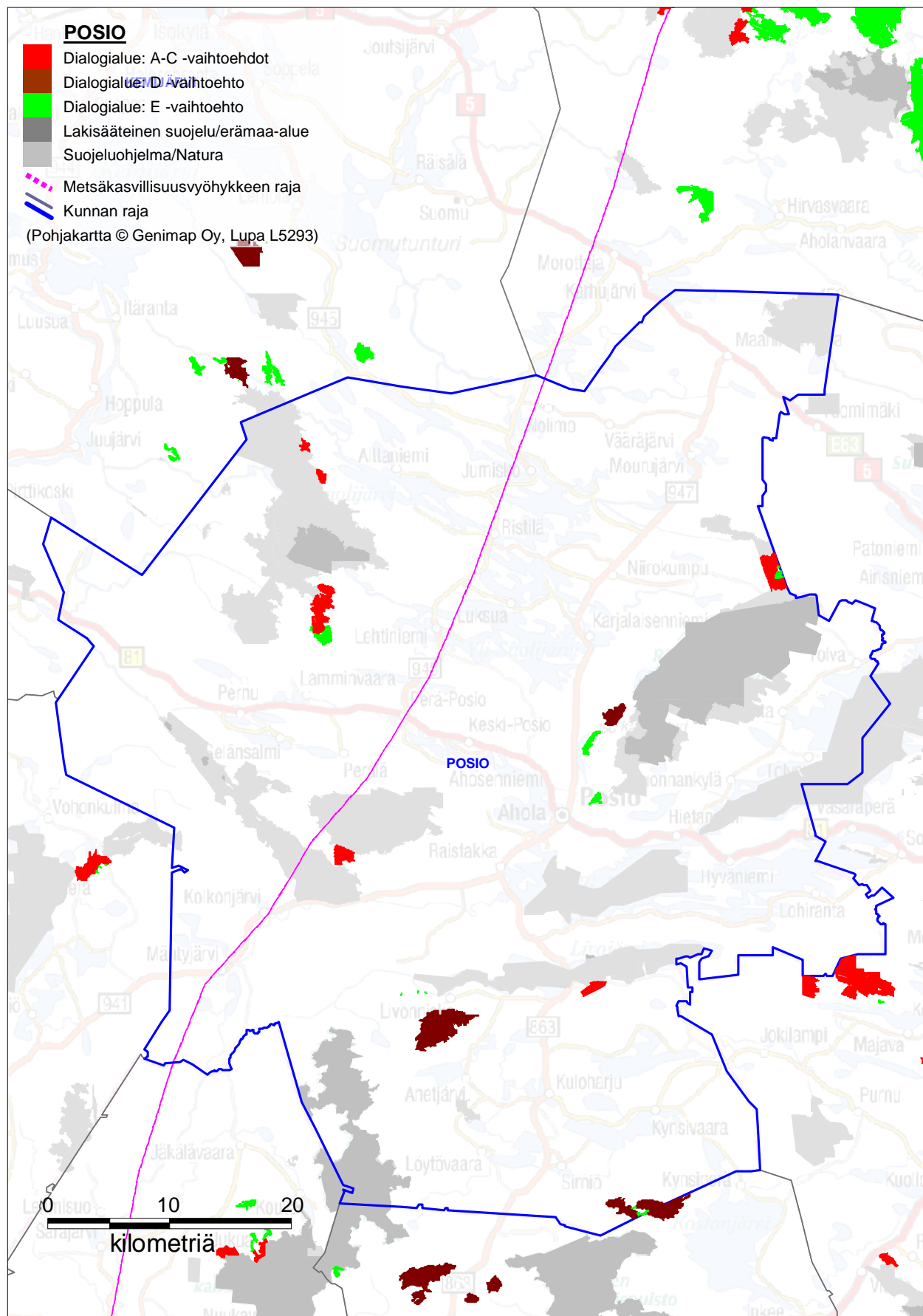


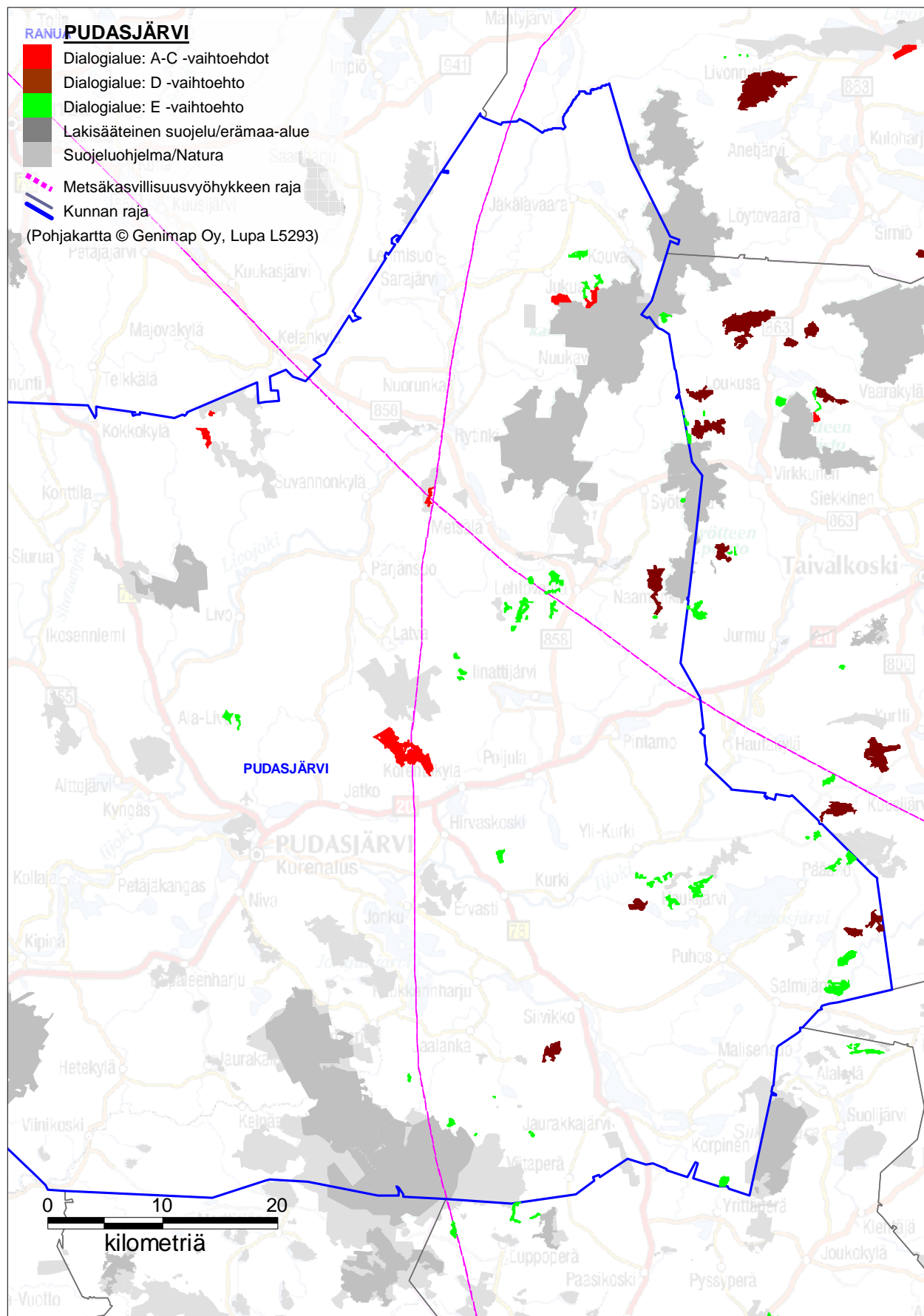


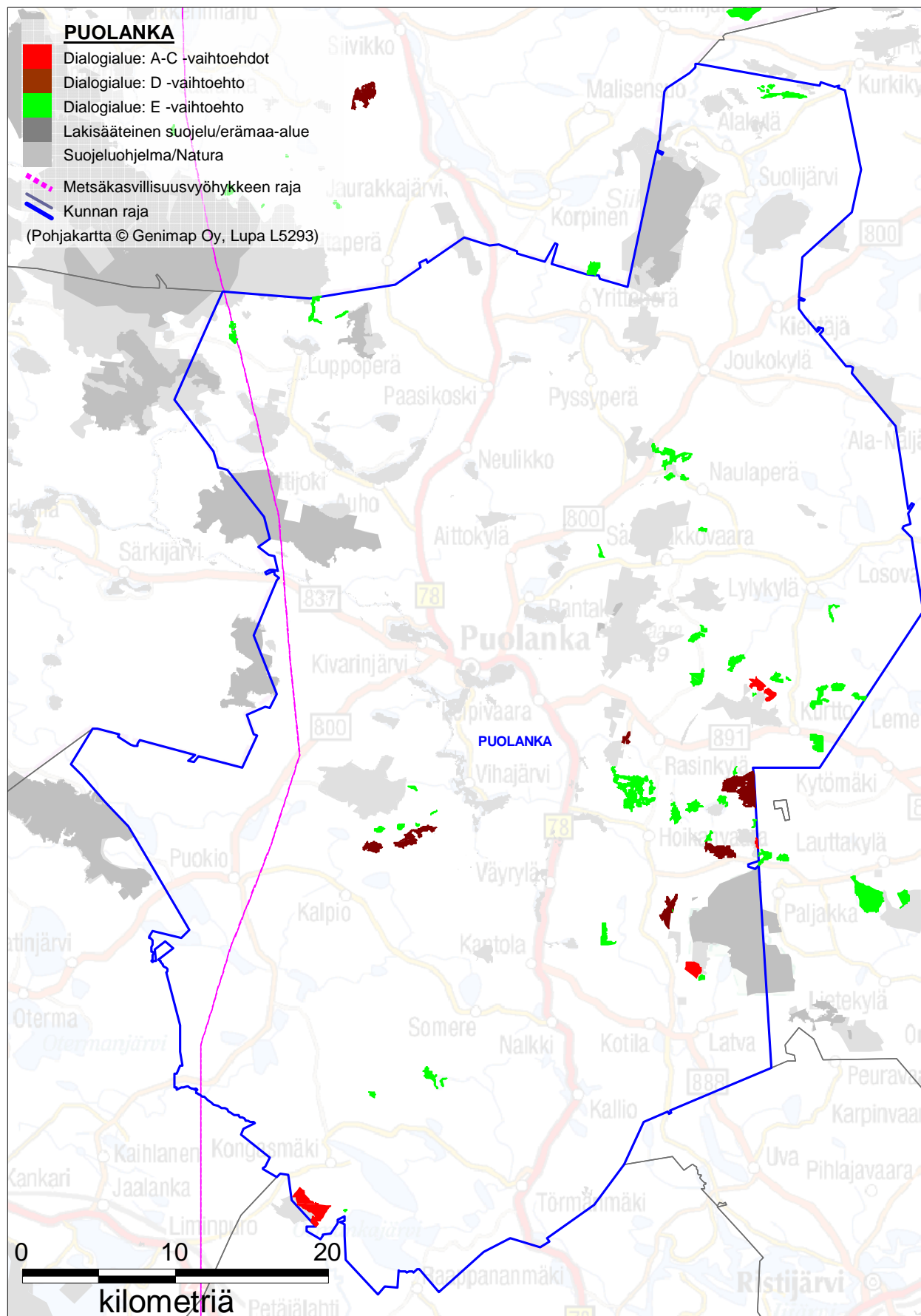


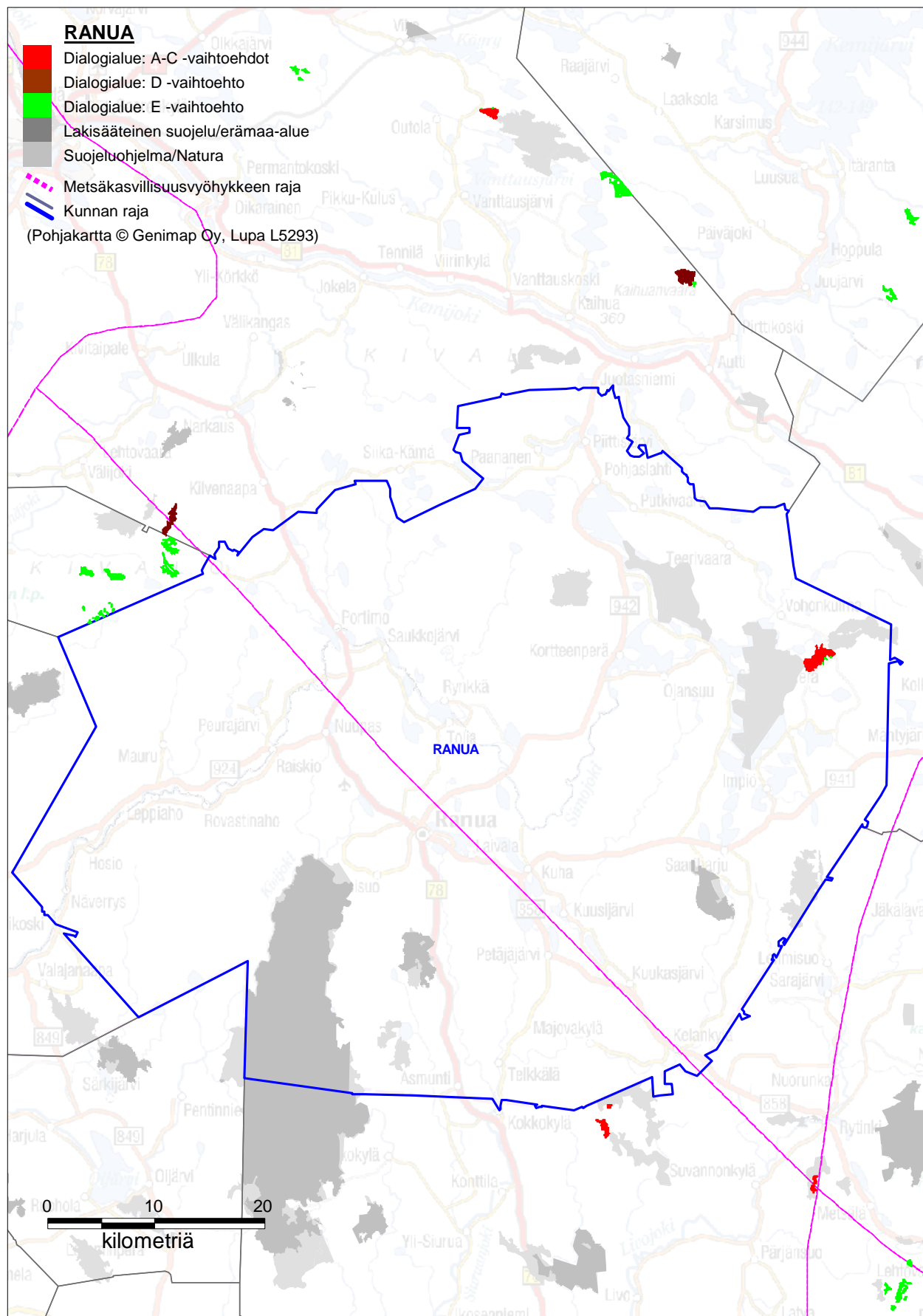


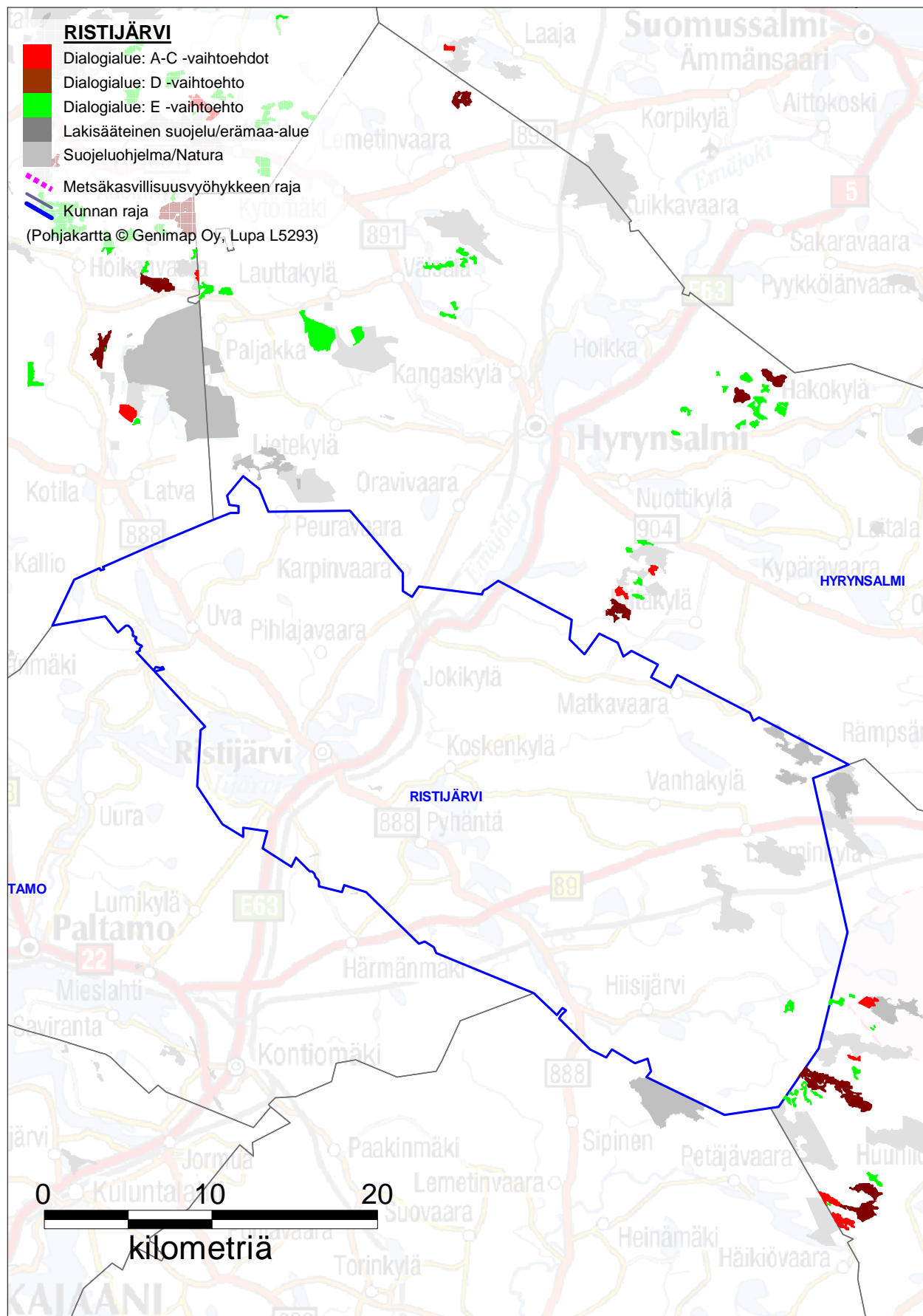


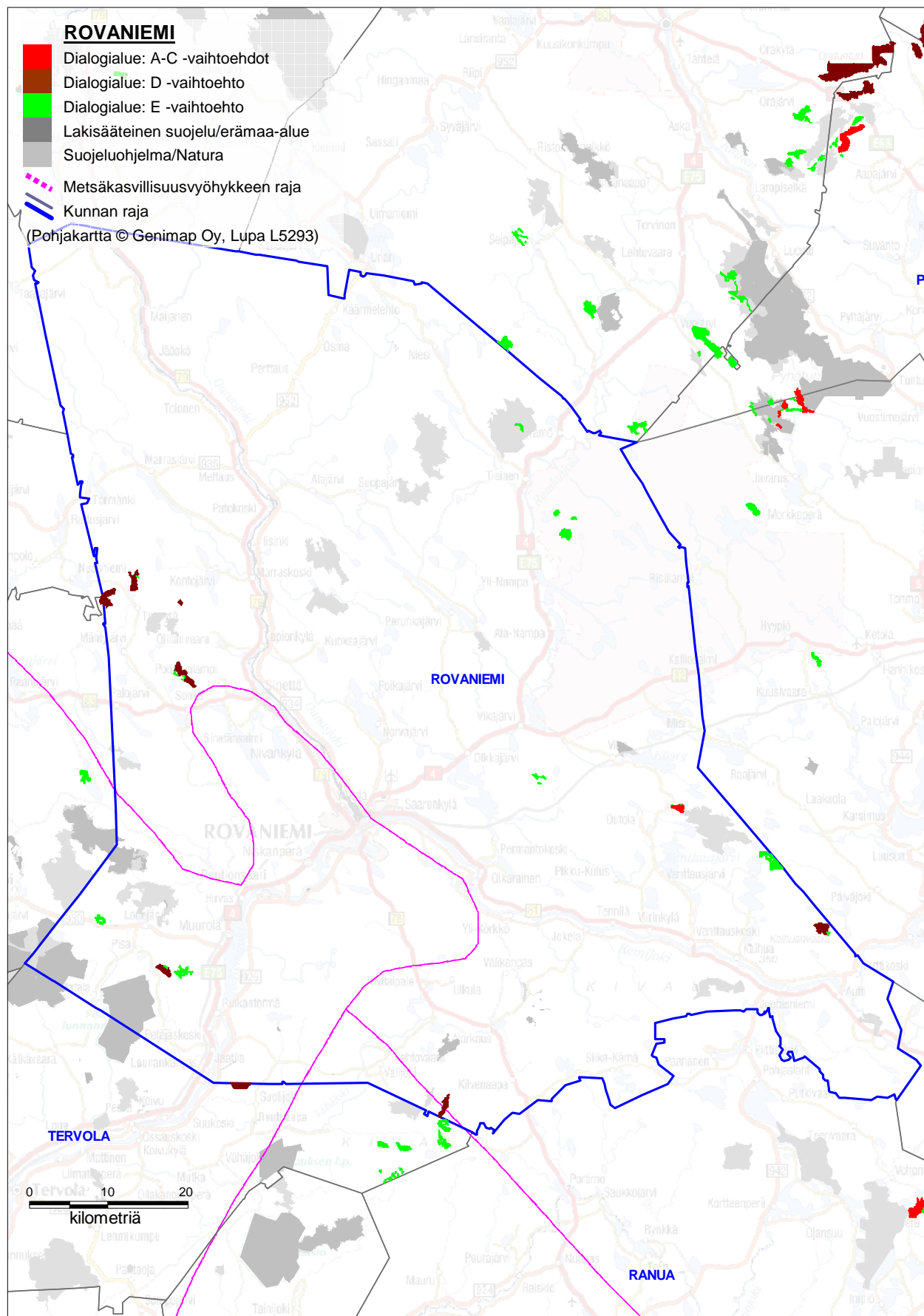


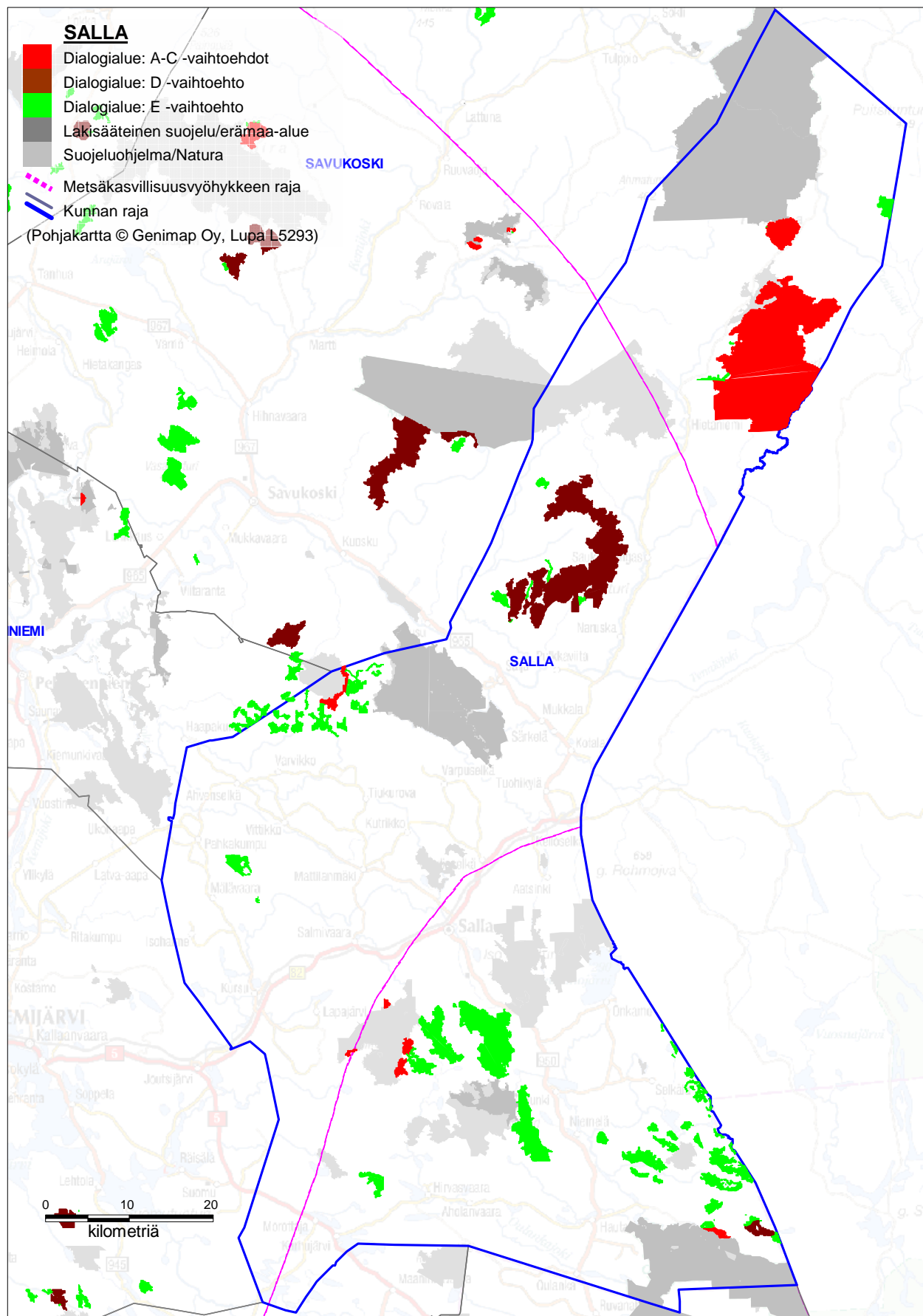


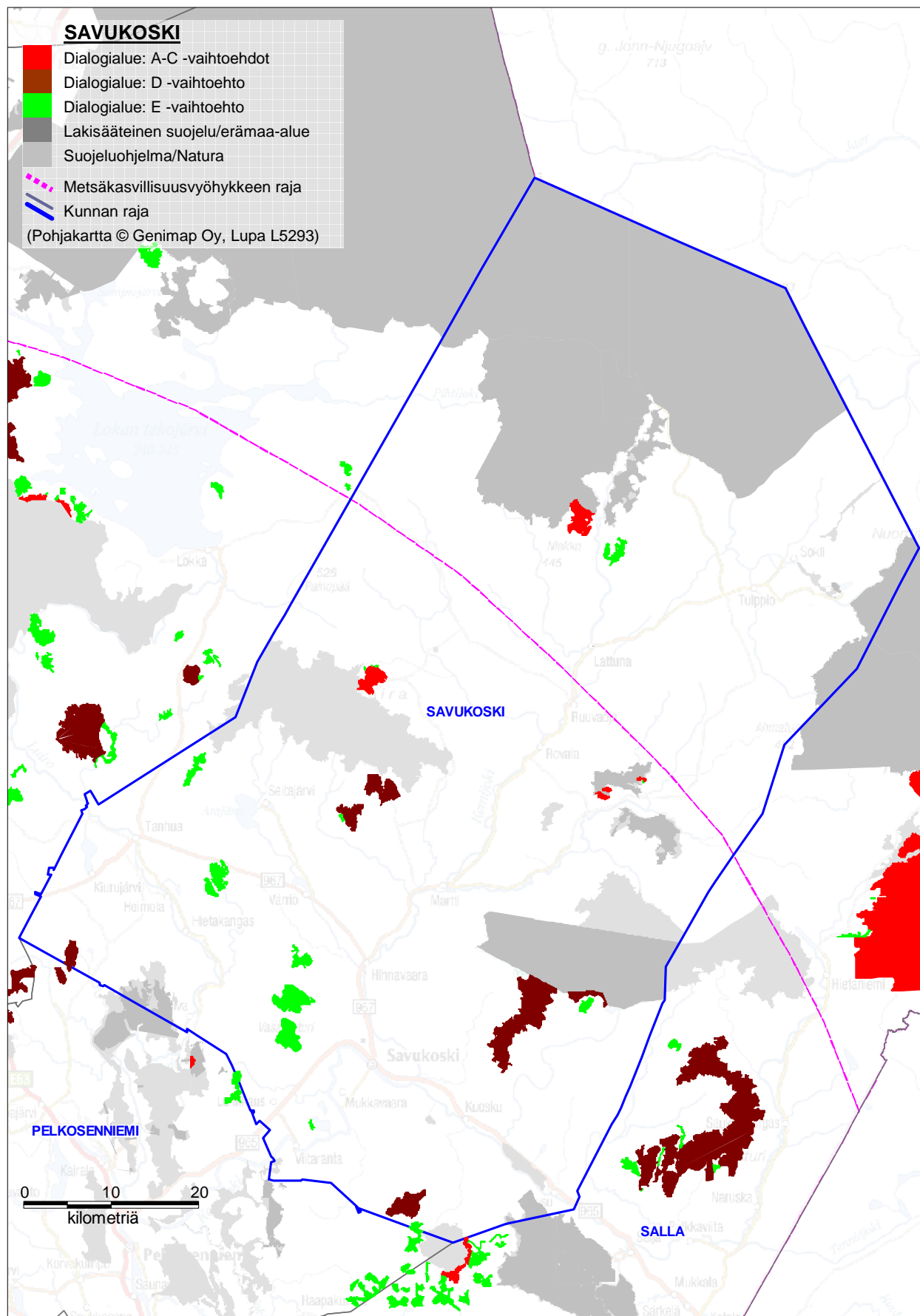


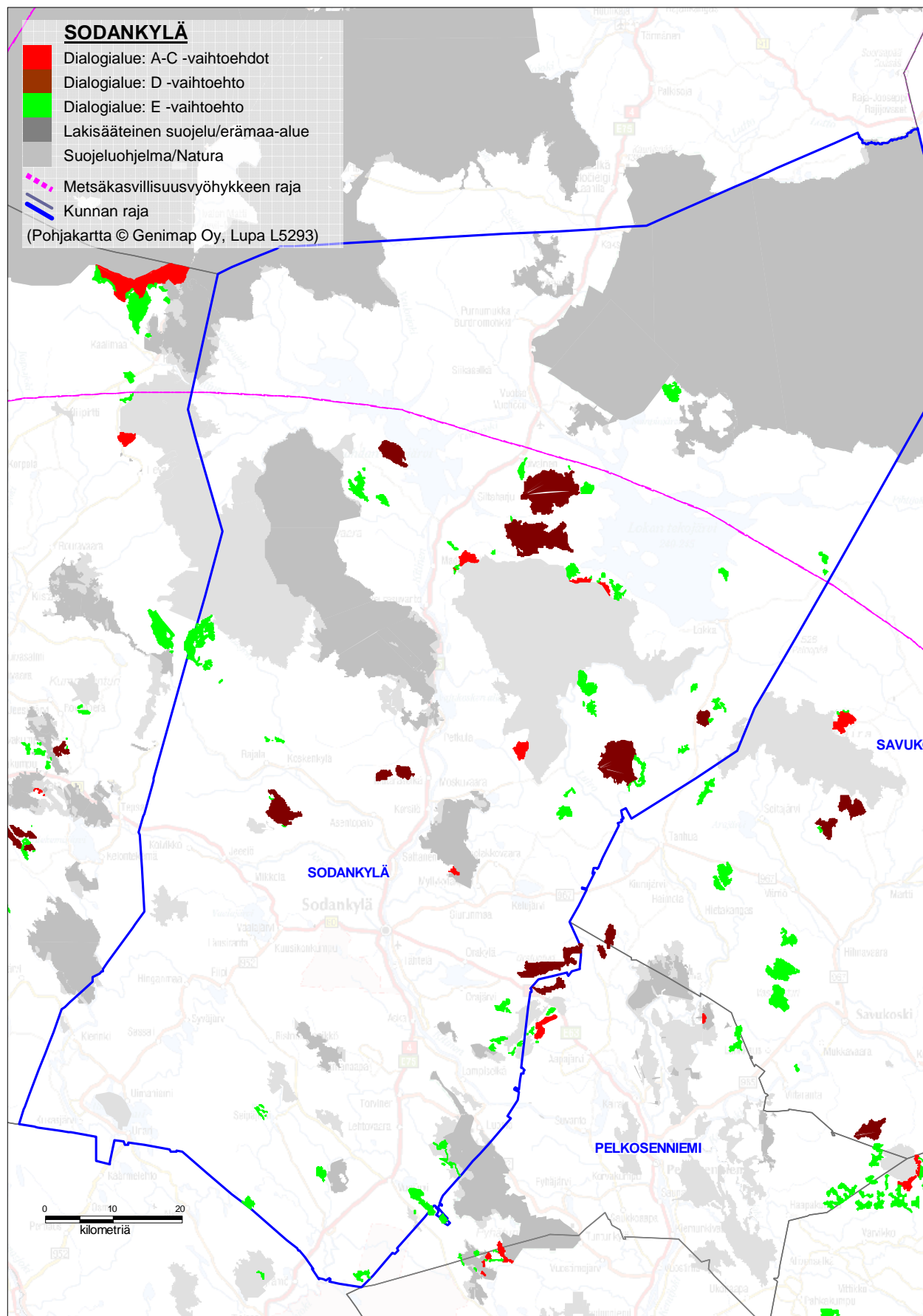


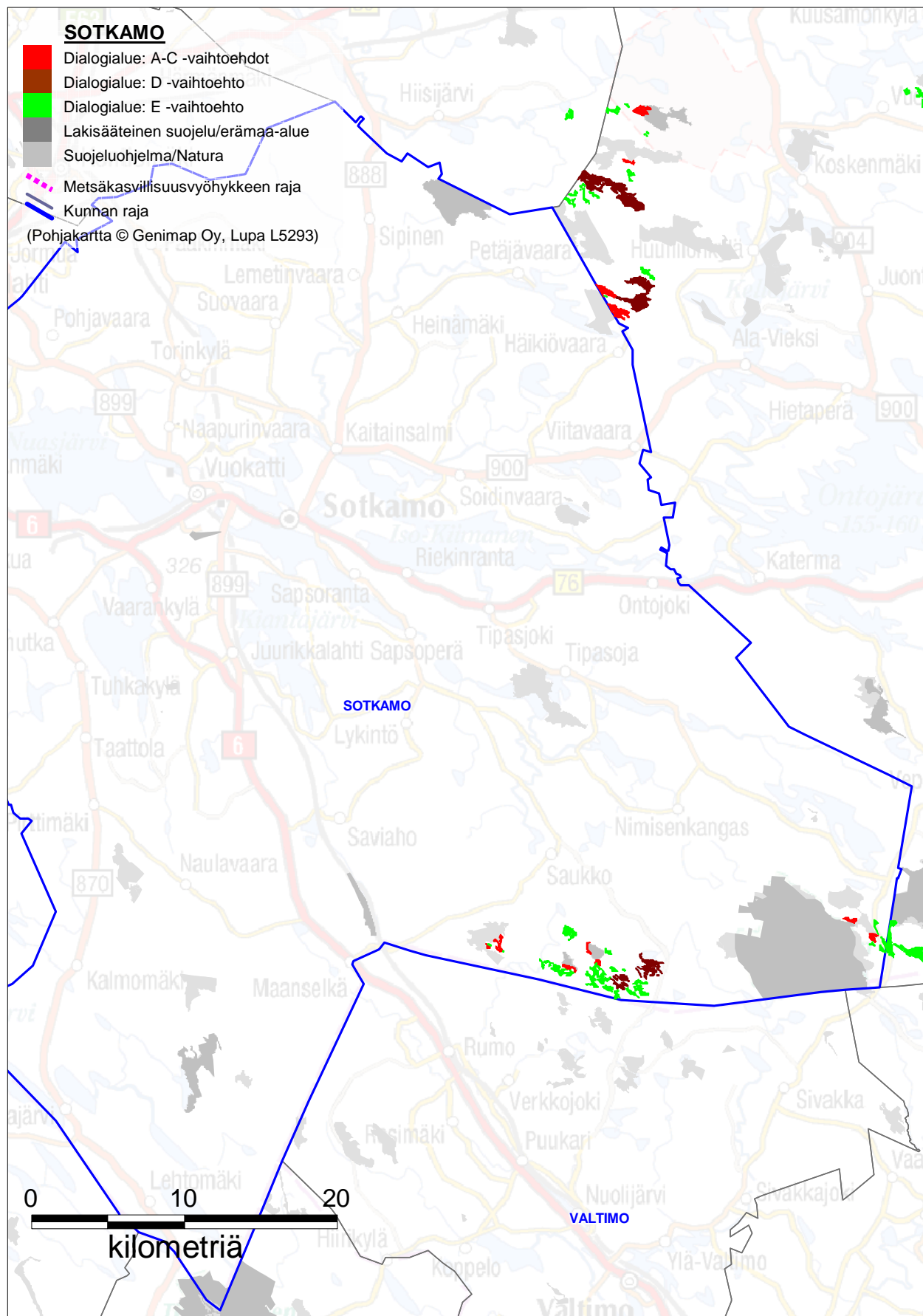


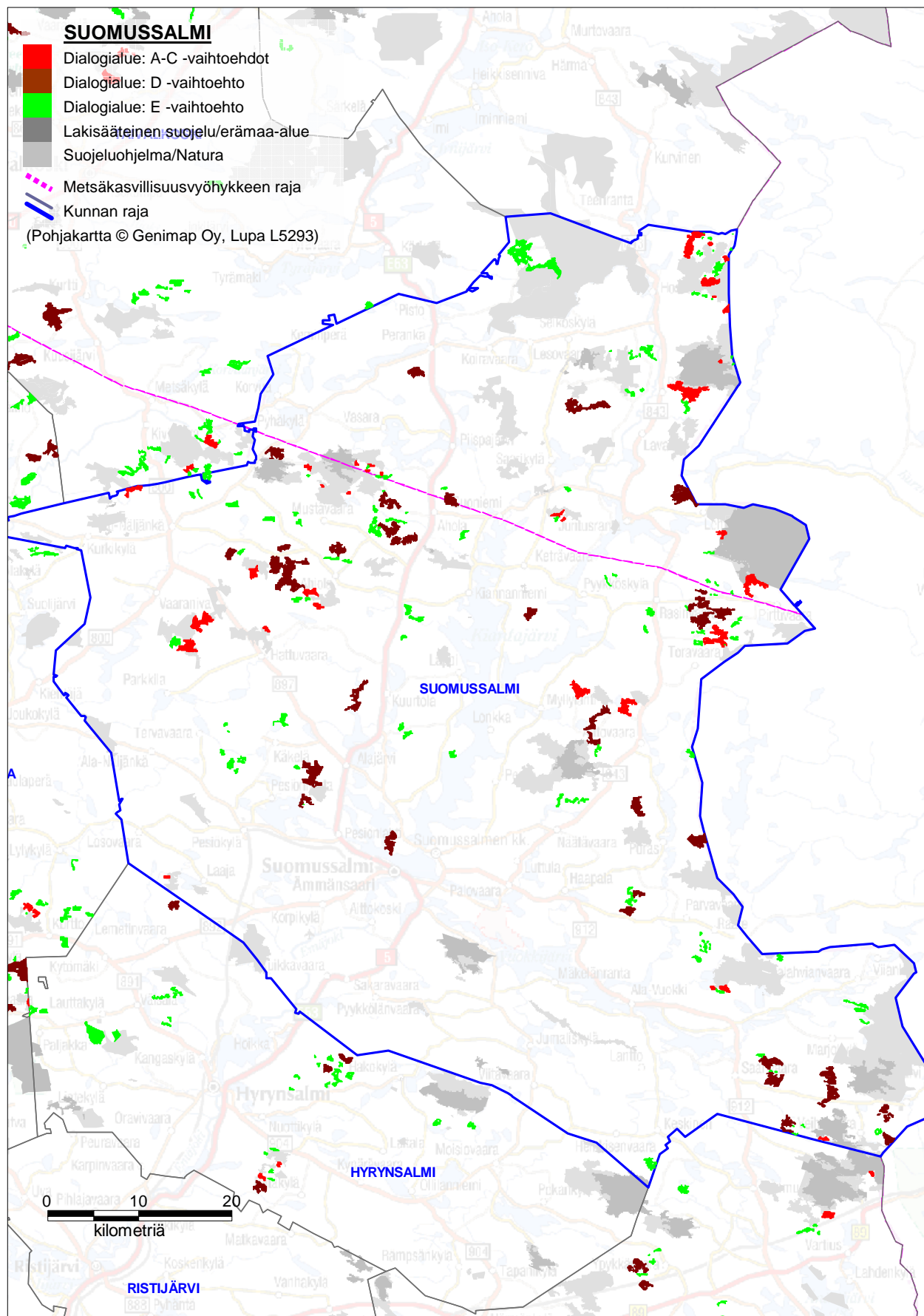


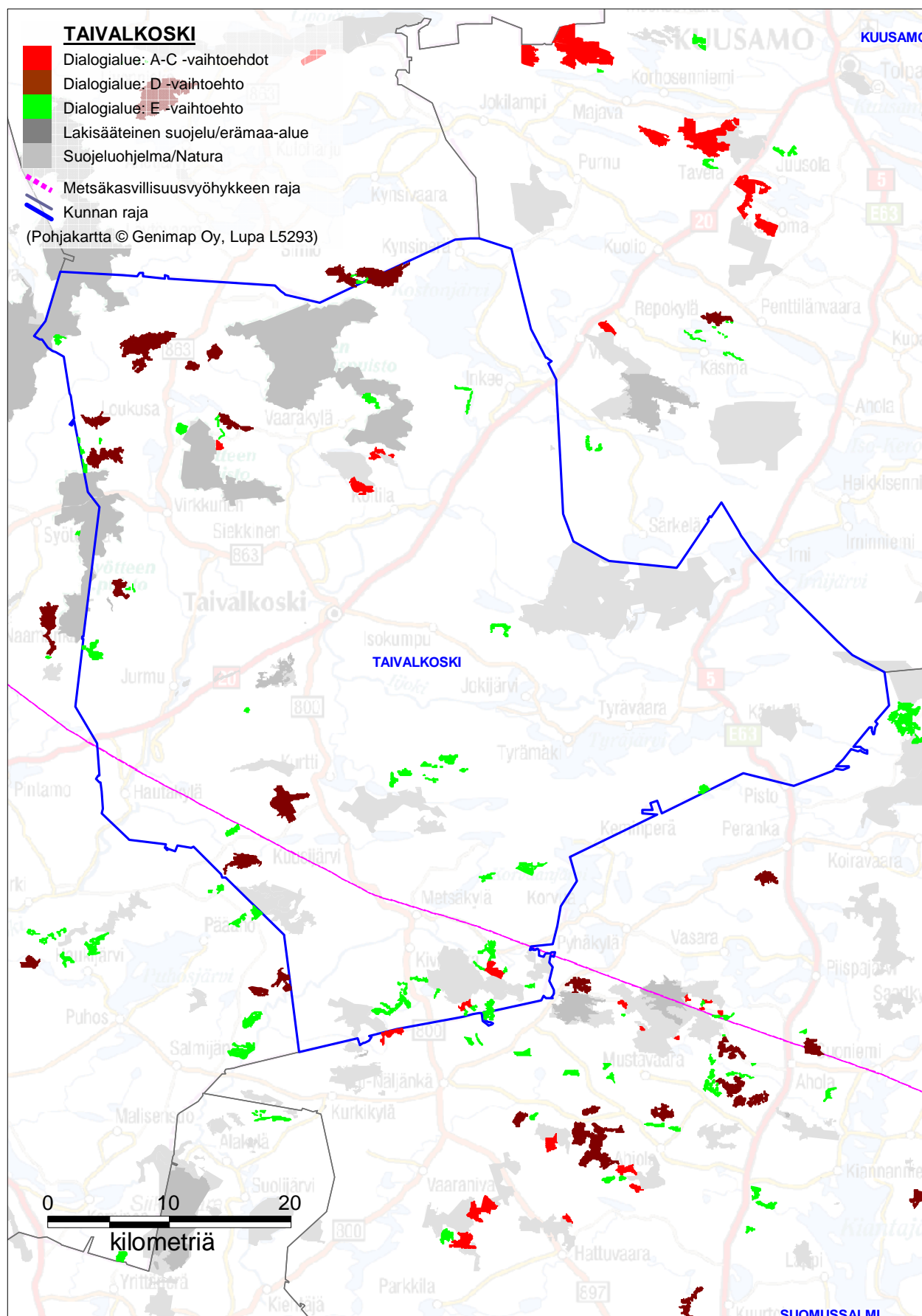


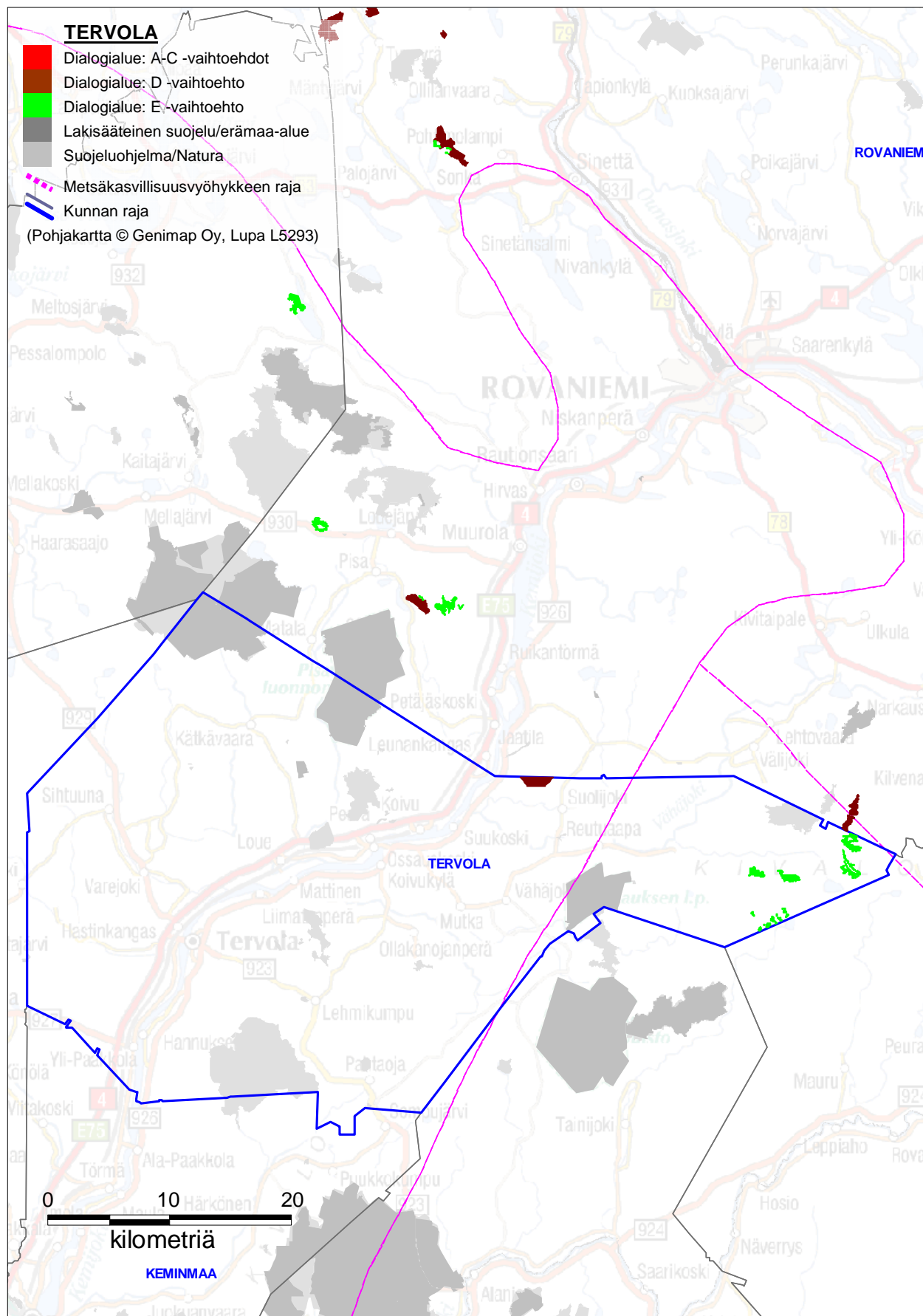








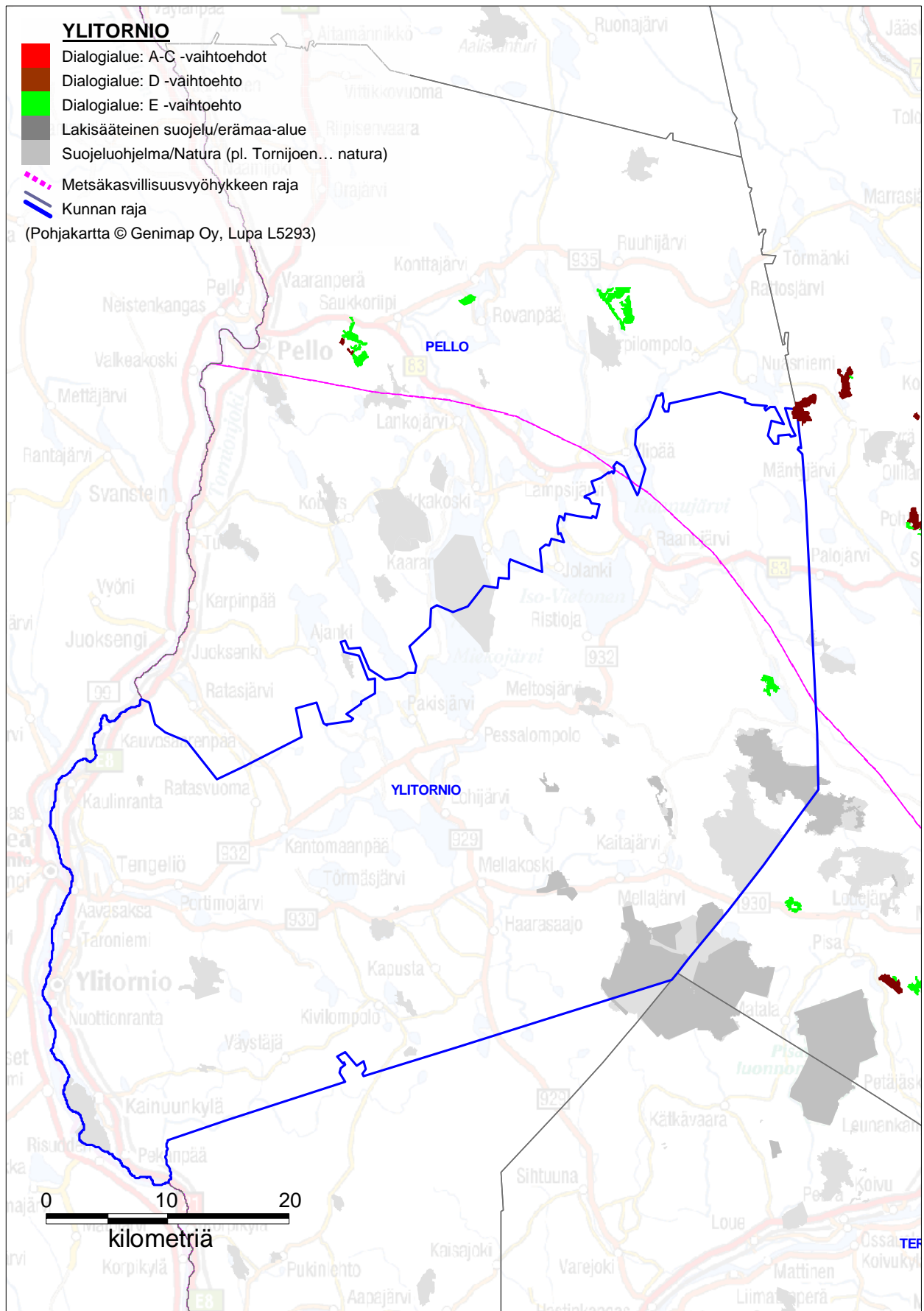




YLITORNIO

- Dialogialue: A-C -vaihtoehdot
- Dialogialue: D -vaihtoehto
- Dialogialue: E -vaihtoehto
- Lakisääteinen suojelu/erämaa-alue
- Suojeluohjelma/Natura (pl. Tornijoen... natura)
- Metsäkasvillisuusvyöhykkeen raja
- Kunnan raja

(Pohjakartta © Genimap Oy, Lupa L5293)



MMM:n vuonna 2007 julkaisemat työryhmämuistiot

- 2007:1 Maatalouspolitiikan vaihtoehdot –työryhmä
Loppuraportti
ISBN 978-952-453-314-0
- 2007:2 Peltobiomassa, liikenteen biopolttonesteet ja biokaasu -jaosto
Loppuraportti
ISBN 978-952-453-315-7
- 2007:3 Patoturvallisuustyöryhmän loppuraportti
ISBN 978-952-453-317-1
- 2007:4 Rapport från arbetsgrupp för att utarbeta system för administration av landskapet
Ålands stöd ur EU:s landsbygdsfond (EJFLU) för kommande programperiod
ISBN 978-952-453-318-8
- 2007:5 Geenivarojen saatavuutta ja hyötyjen jakoa koskevien Bonnin ohjeiden
kansallinen toimeenpano.Taustaselvitys, Helsinki 2006
ISBN 978-952-453-319-5
- 2007:6 Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan virastojen ja laitosten
laboratoriopalvelujen rationalisointi
ISBN 987-952-453-320-1
- 2007:7 Metsäntutkimuslaitoksen maiden hallinnan siirto
ISBN 978-952-453-321-8
- 2007:8 Luonnonvarojen ja elintarviketalouden talous- ja yhteiskuntatieteellisen
tutkimuksen kehittäminen.
Selvitysmies Ilkka P. Laurilan arviot ja ehdotukset
ISBN 978-952-453-322-5
- 2007:9 Luonnonvara-alan teknologisen tutkimuksen kehittäminen
Selvitysmies Markku Järvenpään arviot ja ehdotukset
ISBN 978-952-453-323-2

